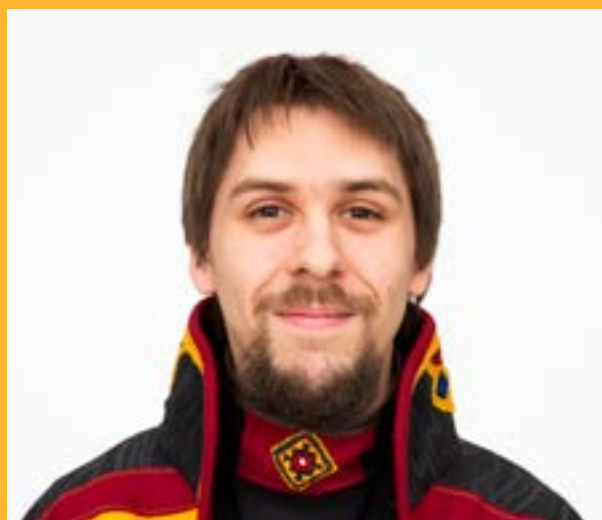

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRÅANTE NR. 02 – 105. ÅRGANG 05.02.19 - 26.02.19

VIL BEVARE ARVEN

Samiske studenter ber NTNU ta ansvar

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Jenny Westrum-Rein - Tlf: 984 90 262
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDER UNDER DUSKEN
Kaia Sørland - Tlf: 958 91 031
avisredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I
TRONDHEIM AS
Hanna Jarstø Ervik - Tlf: 915 98 368
ansvarligredaktor@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Peter André Hegg - Tlf: 950 35 040
redaksjonssjef@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Mathias Larsen - Tlf: 905 43 139
dagligleder@studentmediene.no

SALGSSJEF
Torje Nysæther
salgssjef@studentmediene.no

NETTREDAKTØR
Mats Tveraaen
nettredaktor@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Marte Ottesen
nyhetsredaktor@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Sigrid Solheim
debattredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Bjørn Kvåle Tromsdal
reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Kristina Bye
kulturredaktor@studentmediene.no

FORSKNING- OG
FORBRUKERREDAKTØR
Tomaris Semet
foforedaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
Magnus Kongshaug Johannessen
sportsredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Sander Strand Engen
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Lisa Botterli Flostrand
fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Aslak Høberg Liaen
grafisk-sjef@studentmediene.no

ILLUSTRASJONSSJEF
Renate Marita Sørgård
illustrasjonssjef@studentmediene.no

DESK
Tone Høiland Ween (sjef), Linn Danielsen
Eivjemo, Anna Juell Johnsen, Håkon
Pedersen, Runar Johnsen, Erlend Gylver,
Benedikt Erikstad Javorovic, Anders Brun,
Mari Tellefsen Wigdel

GRAFIKERE
Tanja-Irén Harsvik Haugen, Mathilde
Hals Karlsen, Ingvild Lyngnes, Kotryna
Navickaite

KORREKTUR
Runar Johnsen (sjef), Tomaris Semet,
Magnus Johannessen

FORSIDE
Michael Schult Ulriksen

E sola kaffe på tissen min.

«Det er mandag morgen og kaffen slukker enda mindre tørst enn ellers. Smilende fra kompisen på rekka overfor føles som en luftklem, men det hjelper lite.»

UD nr. 12, 2013

TIPS OSS!
tips@studentmediene.no

ANNONSERE?
salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er et uavhengig organ for studenter i Trondheim, utgitt av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir distribuert gratis i Trondheim, og kommer ut seks ganger i semesteret. Under Dusken arbeider etter god presseskikk i henhold til Vær Varsom-plakaten. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Miljøtrykksak fra
Trykkpartner AS.

Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

KAIA SØRLAND
Nestleder, Under Dusken

STOPP KARAKTERJAGET

Den nye regjeringen vil legge til rette for at utdanningsinstitusjonene kan ta i bruk supplerende inntaksformer, slik det står i Granavolden-plattformen. Det samme sto i Jeløya-plattformen fra 2018. Nå er det på høy tid at universitetene følger opp, og at noe skjer på denne fronten.

Hver juli kommer nyhetene om at poeng-grensene ved flere studier øker, ofte til tross for økt antall studieplasser. Og ofte tolkes dette som gladnyheter for universitetene, fordi det betyr at studiestedene er populære. Men i fjor ville du trengt 67,0 poeng for å komme inn på profesjonsstudiet i medisin på NTNU på ordinær kvote.

Karakterpoengene kan si mye om en kandidats evne til å studere, men ved et punkt mister tallene sin mening. For hvor viktig kan det være om du har 57 eller 67 karakterpoeng? Begge gjenspeiler åpenbart en faglig sterk kandidat, og om du kommer inn på et studie kan til slutt kokes ned til om du har samlet nok alderspoeng, eller om du må vente enda et år før du når kravet.

Motivasjonsbrev og kandidatintervju er kanskje ikke ideelle som supplerende inntaksformer, men det er bedre enn systemet sånn som det er nå. Man blir ikke en dyktigere lege av å ha brukt de siste årene på å finpusse et allerede sterkt vitnemål. Vektlegg heller personlige egenskaper og motivasjon.

Ressurskrevende, ja, men framtidige studenter bør behandles individuelt. Slik systemet er nå favoriserer det de som evner å produsere ekstremt høye karakterer, og ikke nødvendigvis de som passer best til jobben.

20 years of the Student Peace Prize: With ISFIT right around the corner, it can be useful to have a look at who the previous winners of the Student Peace Prize are, and where they are today.

8

14

Økologisk mathandel: Vi har tatt et dypdykk ned i produksjonen av norsk økologisk mat. Er økologisk matvarehandel veien å gå for en bedre verden?

Forelder og student: Under Dusken har snakket med studenter som fyller pausene i eksamenslesingen med amming og bleieskift.

24

30

Point and shoot: Aida Cerkez and Morten Hvaal has spent many years documenting war zones. Now they want to share their experiences to help journalists who want to do the same.

LES MER PÅ UNDERDUSKEN.NO

AtB på 1-2-...30? - Oppsummering av Trondheim Calling - Slik jobber kokkene på Lyche - 300 studenter mangler soveplass under ISFiT

ARKIVFOTO: Torstein Olav Eriksen

Er Gud død?

DEBATT

SIGURD MØLLERUP BOGE

Student

På Samfundsmøtet lørdag 19. januar diskuterte den kristne forfatteren Bjørn Are Davidsen og biolog Erik Tunstad, som er ateist, temaet «Er Gud død?». Begge kom fram til svaret nei.

Se for deg en rettssak med en kniv som bevismateriale. Noen mener at kniven med den røde, fuktige væsken er blod, mens noen vil kanskje konkludere med å si at det er ketchup. På samme måte er det med verden vi lever i. Det finnes bevismateriale vi har mulighet til å undersøke, men vi kommer fram til forskjellige konklusjoner.

Når man diskuterer om Gud er død, kommer jo spørsmålet om hvilken gud man diskuterer. Davidsen argumenterte for Gud som en alltid eksisterende førsteårsak til vårt univers. Tunstad problematiserte hvorfor akkurat den kristne Gud når det finnes så mange andre guder som Odin, Horus eller Zevs for å nevne noen. Her er jeg helt enig med Davidsen. Den guden det er poeng i å diskutere om finnes eller ikke må være en allmektig, alltid eksisterende

førsteårsak som er årsaken til vårt univers. Hvis Gud skulle vært noe mindre, hvorfor da bry seg om dette vesenet og kalle det for Gud med stor G?

I sitt åpningsinnlegg argumenterte Tunstad for at vi ikke kan vite om Gud finnes eller ei. Han ville ikke ta standpunkt til problemstillingen om Gud er død. Tunstad kan ikke tvinges til å argumentere for synet sitt, men som ateist burde man komme med en begrunnelse for livssynet. Det er kun mennesker som ikke har noen formening om Guds eksistens som slipper å ta stilling til om Gud er død. Slik jeg ser det, er det ingen mennesker som ikke har noen formening om Guds eksistens.

I motsetning til Tunstad kommer Davidsen med argumenter for synet sitt som han begrunner med logikk, filosofi og naturvitenskap. I løpet av en debatt rekker man ikke å gå i detaljer på alle disse argumentene, men det finnes mange. Det kosmologiske argumentet og det moralske argumentet for å nevne noen.

Mange nordmenn er enige om at det er bra å stille seg kritisk til ting. Det er vel og bra å stille seg kritisk til andre sine syn, men det er også viktig å ha gode rasjonelle begrunnelser for sitt eget livssyn.

Det er flere grunner til at jeg er kristen. En viktig grunn er at argumentene som finnes for Guds eksistens bærer så mye tyngde og forklaringsomfang, og jeg er ikke like imponert over motargumentene. Jeg har fortsatt til gode å høre et argument imot Guds eksistens som også har god forklaringskraft og forklaringsomfang.

På dette området har jeg en utfordring til alle mennesker som ikke har en bevisst begrunnelse for livssynet sitt: Hvilke grunner har du for å tro det du tror ut ifra virkelighetsoppfatningen din av verdenen vi bor i? Jeg er spesielt nysgjerrig på hvilke rasjonelle grunner du som ikke-troende har for livssynet ditt.

Jeg håper det kan komme fram gode argumenter fra alle parter. Hvis det skjer, tror jeg flere vil gjøre seg opp en mening om Gud er død eller ikke. Det vil også gjøre at debatten rundt Guds eksistens blir mindre tabubelagt og de forskjellige synene mer respektert og forstått. Du som leser tenker kanskje at Gud er død, men jeg vil oppfordre deg til å begrunne meningen din før du legger debatten død.

ARKIVFOTO: Stine Mari Male

Ikke spill lotto med framtiden vår!

DEBATT

ERLING EIDE HUSTVEDT

Styremedlem i AUF i Trondheim og leder i Ranheim AUF

BYLINEBILDE: Sara Cardona

Fem timer. Det er tiden det tar å avgjøre framtiden din. Tiden det tar å avgjøre hvilken videregående skole du får gå på. Tiden det tar å bestemme hvilket studie du kommer inn på og hvilken jobb du får i framtiden. Tiden det tar å gjennomføre en eksamen. Dagens eksamensordning er både utdatert og urettferdig. AUF i Trondheim ønsker derfor å avskaffe eksamen, og vil se på mulighetene for en alternativ sluttvurdering hvor elevene får vist kompetansen sin over lengre tid.

Utdanningsdirektoratet skriver at formålet med eksamen er at «kandidaten skal få

anledning til å vise sin kompetanse». Dette formålet ivaretas svært dårlig med dagens vurderingsform. Pensumet elever og studenter skal gjennom er enormt, men eksamen tester kun elevens kompetanse i en brøkdel av fagene. Kanskje er du i tillegg så uheldig at du blir trukket opp i et fag du sliter med. Matematikk betyr for noen romantikk, men for mange betyr det problematikk. Eksamen reflekterer rett og slett ikke det eleven kan, og vi må ha en ny vurderingsform som gjør dette.

Månedsvis med arbeid kan gå i vasken dersom man har en dårlig dag. Kanskje er man syk eller får jernteppe av alt stresset. Vi synes ikke det forsvarlig at framtiden din i stor grad skal bestemmes av dagsformen din og hvordan du presterer i løpet av fem timer. Vi mener vurderingen bør skje over lengre tid. Da får man vist utviklingen sin, og det vil fjerne det enorme presset både før og under eksamen.

Utdanning skal handle om å lære. I dag er fokuset kun på hvordan man presterer. Vi ønsker en vurderingsform som tillater eleven å utvikle seg. Fokus skal være på forbedring, ikke på vurdering. Derfor ønsker vi å innføre mappevurdering. Dette innebærer at man leverer en mappe med oppgaver man har gjennomført i løpet av året. Man velger selv hvilke oppgaver som skal vurderes, noe som vil føre til en bedre egenvurdering og refleksjon, samt mer bevisstgjøring rundt egen utvikling. Å fordele arbeidet utover året vil øg redusere det store eksamenspresset, og karakterene dine vil ikke lenger være bestemt av dagsformen din.

Dagens eksamensordning må avskaffes. Ikke spill lotto med framtiden vår!

Tøff hverdag? Vis tenner!

Ta tannsjekken hos oss!

Kun 450,- for undersøkelse med 2 røntgen
og enkel rens samt 10% på øvrig behandling.

*Gjelder ikke salgsvare og tannteknikerarbeid (krone, bro, implantat etc.). Studentbevis må medbringes.

orisdental.no

Nyhetsbildet siden sist

Hva har skjedd siden siste Under Dusken gikk i trykken? Her har du fire korte oppsummeringer av både store og små nyheter.

TEKST: Marte Sæther Ottesen | ILLUSTRASJON: Viktorija Belogradovaite

Samfundet vedtar ny konsertscene og blackbox

Lørdag 19. januar ble alternativ tre på rom- og funksjonsprogrammet for Samfundets nybygg vedtatt. Alternativet mottok 270 av 350 stemmer, hele 85,7 prosent av stemmene. Vedtaket vil føre til større interne arealer, ny konsertsal, nye serveringsområder og en kunstnerisk scene kalt «blackbox». Et viktig aspekt ved alternativet var å få flere inn på huset, samtidig som drift blir opprettholdt. Videre framover begynner arbeidet med skissering, slik at de kan nå målet om ferdigstilt nybygg innen 2021.

Fadderukeordning kvakker for seg

Quack har i sin nåværende form mottatt studenter fra Dronning Mauds Minne Høgskole, Høyskolen Kristiania samt enkelte linjer og studier ved Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet. Slik har det vært siden ordningen ble stiftet i 2010, men den blir nå avsluttet. Årsaken til nedleggingen er ifølge leder Erik Størdal todelt; både fusjonen av HiST og NTNU og frafall i lederverv gjorde det vanskelig å holde organisasjonen gående. Nå må linjeforeningene som deltok i Quack organisere egne fadderopplegg. Selv om forrige fadderuke hadde stort engasjement, vil det ikke være gjennomførbart med frafallet av ledere.

Sit vil ha 4000 studentboliger til Gløshaugen

Når Dragvoll flyttes frykter Sit at studentboligene på Steinan skal bli mindre attraktive, og inspirert av amerikanske universitetscampus planlegger de å bygge 4000 studentboliger på Gløshaugen campus. Sit-direktør Audhild Kvam sier til Universitetsavisa at de håper på å få studentene vesentlig nærmere campus og sentrum, og et av alternativene kan innebære studentboliger i sentralbygget.

Rektor ved NTNU vil ha alle NTNU-studenter på utveksling innen fem til ti år

Prorektor for utdanning Anne Borg forteller til Adressa at utenlandsopphold kan styrke utdanning, både faglig og i form av språklig og kulturell erfaring. På NTNU-ledelsens samling la rektor Gunnar Bovim fram målet om at innen 2021 vil 20 prosent av bachelorstudenter og 40 prosent av masterstudenter ha utvekslet før de får tildelt graden sin, for å internasjonalsere universitetet. De er klar over at programmet i dag har sine mangler, og at de må se på hvordan de kan tilrettelegge bedre for studentene. **UD**

Vil du slippe å vente helt til neste Under Dusken for flere nyheter? Ta en tur til underdusken.no!

THE STUDENT PEACE PRIZE

- THE PAST WINNERS

1999

2001

Teachers, prisoners and a poet are among the former recipients of the Student Peace Prize. With its anniversary closing in, we take a look back at the laureates from the last 20 years.

TEKST: Margret Meek, Marte Sæther Ottesen

The International Student Festival has been running since 1990 and is held every second year. Today, it is the world's largest international student festival with participants from over a 100 countries. A peace prize is awarded during the festival, to either a student or a student organization who have fought for peace, or someone who has worked to improve education. This year, the Head of the Prize is Ingeborg Albert Rikheim.

– The student peace prize has changed a lot since 1999. For 20 years, the prize have shown students how commitment can change society and challenge world leaders. It has shown that students are not just the leaders of tomorrow, but the ones of today, says Rikheim.

The prize is handed out on behalf of all Norwegian students, and students are in charge of the ceremony. This means that the award is always evolving.

– On our 10th anniversary, we took a look back; we had to find out if the prize actually meant something to the previous winners. We got in touch and everyone responded positively. Not only did it make them feel motivated and heard, but they felt that their work was legitimized and made real, as well as an international protection. They know that Norwegian students are not just supporting their fellow students, but paying attention, she explains further. **UD**

FOTO: studentpeaceprize.org

Antero Benedito Da Silva was awarded the first Student Peace Prize for his non-violent fight against the Indonesian occupation of the island East Timor. He was the founder of East Timor Student Solidarity Council (ETSSC), a group of students aimed at spreading knowledge and working towards independence from Indonesia.

Da Silva grew up in an occupied country but grew up hoping for independence. When he started studying, he took matters into his own hands by starting the ETSSC, gathering students from all over East Timor to discuss independence, despite facing confrontation with both the military and the government.

Today he teaches peace and conflict studies at the University of Timor Leste, as well as being the Head of the Peace Center i Dili. Da Silva still strives towards helping the young country stabilize. He is said to have played a vital part in helping the Democratic Republic of Timor-Leste gain its independence in 2002, as well as the positive developments in the young country in the years following.

studentpeaceprize.org

FOTO: foto.samfundet.no

Min Ko Naing, along with **All Burma Federation of Student Unions**, was given the prize in 2001 for their nonviolent fight for democracy in Burma. They fought to improve the conditions in the country and to create a better education system.

Ko Naing, from Mudon, Burma, began catching an interest in politics while he studied at University of Yangon in the 1980s. He became involved in artistic satire, raising questions about the military government and the lack of democracy in Burma. With the help of like-minded students, he formed a secret student union to discuss the political situation, despite that this was outlawed.

His political activism rose, organizing rallies, strikes and underground movements to fight for the freedom of arrested student activist and democracy. For these efforts he spent time in prison. It was for this that he was awarded him the peace prize, citing that he has been «trying to improve the conditions in a country where there is a huge failure in the educational system».

In 2012 he was released from prison, along with other activists. After he won the peace prize, he has also been recognized by other awards, such as the Civil Courage Prize and the Gwangju Prize for Human Rights.

studentpeaceprize.org
wikipedia.org

2003

2005

2007

FOTO: foto.samfundet.no

The third prize went to **Zimbabwe National Student Union (Zinasu)** for fighting for students' interests, going against the authorities in Zimbabwe. The organization was also active in illuminating human rights issues, and problems related to poverty and aids, as they cited these challenges as obstacles for getting an education.

At the time of the award, the group represented over 350,000 students from all over the country. They worked to promote democracy and freedom of speech, despite risking reprisals from the autocratic regime for their actions.

– Such international accolade goes a long way in reassuring the existence of solidarity, which itself stands as a fundamental pillar in the quest for a better Zimbabwe – particularly when facing an authoritarian dictatorship, says finance and administration officer Authorson Fidaz Kandawasvika in Zinasu to Under Dusken in an e-mail.

studentpeaceprize.org
zinasustudentsunion.blogspot.com

FOTO: studentpeaceprize.org

Since its founding in 1998, the organization **Association for Colombian University Students (ACEU)** has been working to preserve public universities in the continuing privatization of education in Columbia. The ACEU won the Student Peace Prize for their work and non-violent engagement in ongoing conflicts in the Colombian politics.

The civil war in Colombia made involvement in student activism dangerous, but despite the fact that organization members were arrested, tortured and even killed, they continued to stand up for students' rights. Their goal was to create a safer Colombia and improve education in the country.

The organization is still active today, and celebrated its 20th anniversary last year.

aceu.com.co
studentpeaceprize.org

FOTO: foto.samfundet.no

In 2007, the peace prize went to **Charm Tong** on grounds of being an activist of the exiled Burmese opposition. Tong also founded Shan Woman's Rights and Shan Women's Action Network (SWAN), and has fought for giving women a safer place for education.

Tong has been an activist for a long time: as a child she was affected by political unrest and spent time in a refugee camp. She started fighting for human rights already at the age of sixteen, and spoke at the UN's human rights commission just the following year, highlighting the issues Shan women faced in Burma.

This experience laid the groundwork for SWAN, which gained international recognition for a report on how the Burmese military used sexual violence as a weapon of war. It got the attention of many prominent establishments, including the White House, and it also put her on ISFiT's radar.

Today, Tong is a teacher, leading the School for Shan State Nationalities Youth in Northern Thailand. She remains an active activist for both human rights and refugees. On social media, she is calling out injustice and human rights violations.

studentpeaceprize.org

2009

FOTO: Trygve Norum-Lunås

In 2009, **Elkouria «Rabab» Amidane** won the prize due to her fight for an independent Western Sahara. She had brought attention to how the Sahrawi people have been mistreated by the Moroccan government in hopes of bringing Western Sahara independence.

Amidane felt the consequences of the Moroccan occupation and found that Sahrawi students was discriminated against when she travelled to Morocco for university education. Both Amidane and her brother are human rights defenders and have been arrested and tortured for their activism. Still, she remained outspoken about the issues Western Sahara faces, and has since worked on spreading videos of peaceful protesters being attacked. It was for this work that she was awarded the peace prize.

In addition to the peace prize, Amidane also won the Ordfront Democracy Prize from Sweden, where she also moved after having to flee her country. She has gained attention from large organizations, and her pictures of Sahrawians being abused and tortured has even been used by Amnesty International.

studentpeaceprize.org
wikipedia.org

2011

FOTO: foto.samfundet.no

Duško Kostić was awarded the prize based on his educational efforts aimed at building understanding between different ethnic groups. He strived to help more Roma children to finish their education, by visiting families and encouraging them to send their children to school, and by making schools more aware of the Roma culture and how they could help to preserve it.

Kostić is from Croatia, a country that still struggles with the aftermath of the Yugoslav wars, and many are still treated based on prejudices formed during the war – also within the educational system. This is where Kostić has worked, determined to build bridges through education.

Today he is the founder of Association of Roma Friendship, also called Luna, which focuses on topics like women and children's rights and conflict resolution. In his village Beli Manastir, he is viewed as a representative of Roma people.

studentpeaceprize.org

2013

FOTO: Inga Skogvold Rygg

Majid Tavakoli from Iran won on the basis of his work towards students' right to participating in politics. He is part of the Islamic Students' Association and has been arrested several times for his political activism.

His activism inspired more movements of similar nature, after he was arrested in 2009 and photos circulated of him wearing a hijab in custody, hundreds of Iranian men posted pictures of themselves in similar attire in solidarity. This inspired a campaign that called for mistreatment of Iranian prisoners to end.

Tavakoli was imprisoned in 2009 and given a nine year sentence after speaking out publicly against the government on Iranian Student Day. Despite facing violence and torture in prison, he continued to fight by writing letters advocating for students right to participate in politics. His sentence was commuted in 2015, but he is barred from engaging in political activities and leaving Iran.

studentpeaceprize.org
wikipedia.org

2015

FOTO: Kåre Bruvoll Alme

Ayyat Al-Qurmezi, a former student at the University of Bahrain Teaching Institute, was awarded the Student Peace Prize for her struggle for democracy, political reform and human rights in Bahrain. The peace prize committee hoped that Al-Qurmezi's display of courage and devotion to peace should inspire students and artist all over the world.

Al-Qurmezi is famous for using poetry to express her views on the political and social conditions in Bahrain, and her criticism of the royal family got her incarcerated in 2011. She endured torture and discrimination before being released after a few months, due to pressure from multiple international organizations.

She is still active in speaking out at various events.

studentpeaceprize.org

2017

FOTO: Katinka Goffin

In 2017, the prize went to **Hajer Sharief**, a student from Libya and co-founder of the Together We Build It organization. She was also recognized for cooperating with the Kofi Annan Foundation, a non-profit working towards a more peaceful world, as well as the UN. Sharief won the Student Peace Prize for her organization's hard work to include women in the peacebuilding process after the civil war in Libya in 2011.

The committee stated that Shariefs ability to create dialogue between different groups of people in a unstable country, and her involvement in the international political environment, had made her work important both in Libya and the rest of the world.

Today she continues to be an activist, still working with Together We Build It and drawing attention from organizations such as the UN.

studentpeaceprize.org

2019

FOTO: Ingeborg Albert Rikheim (Student Peace Prize)

This year the prize has been awarded to **Fasiha Hassan** for leading the non-violent fight for easier access to higher education in Africa, through the movement #FeesMustFall. She was recognized for her fight for more people to obtain higher education in face of hostility from the police.

While Hassan grew up after apartheid ended, there are still remnants of the old system in the country in form of economic inequality. She became aware of the country's poverty issues, and the discrimination in education that came as a result of high tuition fees at an early age. Hassan became increasingly aware of this when she started university and saw the issues first hand, starting to fight against the rising fees and raising awareness around it. Her hopes is that higher education rates will benefit the society.

Hassan has previously spoken to Under Dusken, saying:

– *The main goal of the movement is the realization of a free, decolonized and high quality education. This is the first time since the end of apartheid we are seeing a mass mobilization of students under one cause in South Africa.*

studentpeaceprize.org

ILLUSTRASJON: Line Blom Salvesen

WELCOME A STRANGER

SAMFUNDETLEDER

Eirik Sande, leader of The Student Society in Trondheim

This February, Trondheim will once again be the host of the world's biggest thematic student festival: the International Student Festival in Trondheim, or ISFiT for short. Over 500 people from more than 150 countries are coming to a snowy and cold Norwegian city to discuss migration, and we as Trondheim's residents are yet again inhabitants of Scandinavia's most diverse city. Coming to a foreign country can be a challenging experience, however, this challenge is eased by a warm welcome.

Migration takes many forms. For instance, if you do a semester or a year abroad, you are considered a migrant. When I was in high school, I spent my second year in another country. Even though the country I lived in, the United Kingdom, is close to home both culturally and geographically, I regularly experienced a feeling of otherness that was difficult to shake off. Now, obviously, I was

in a very fortunate position: being able to call home or talk to friends, and in worst case having the opportunity of going home. Still, I believe that this experience has been a valuable lesson about the feeling of not belonging, and what it's like to feel like you live on the outside of a greater society.

All in all, these lessons have shaped me and been some of my most valuable life lessons over the course of the almost 25 years I have spent on this planet. From experiencing another country, I have learnt a vast number of things about myself. For instance the fact that I am able to overcome difficult situations and feelings, and I also in a way feel like I am able to put myself in migrants' shoes when it comes to similar encounters. I genuinely feel like my year in a foreign country has been beneficial to me and my life, and I would definitely recommend everyone to do the same at some point over the course of a lifetime.

Living abroad is not easy, even when everything goes according to plan, and when you factor in a different language or

culture than your own, it becomes a lot harder. Some of you reading this may be international students living in Norway over a longer period of time, and may be able to relate to that feeling. To those of you who aren't, and who don't, I would like to say: spend some time abroad! Experience it for yourselves! And if you happen to reside in Norway due to unforeseen circumstances: you will eventually feel like you belong.

Lastly, I would like to remind you that during ISFiT, everyone can gain some insight into what being a migrant and migration is all about. Go out and experience other cultures firsthand through the festival's cultural events. If you attend the plenary sessions, lectures and debates happening over the course of the next couple of weeks, I guarantee you will know more about migration by the end of the festival than you do now. No matter how much you already know by now, I am sure it will be worth it. Happy ISFiT!

ILLUSTRASJON: Tonje Eilin Hasle Thomassen

Teknologi mot natur

KOMMENTAR

PETER FAGERNÆS

Journalist

Den moderne byen fungerer ikke uten teknologi, men fram til nå har retningen på teknologiutviklingen gått på bekostning av naturen.

Teknologisk utvikling kan så vidt vi vet knyttes tilbake til det første mennesket som av egen oppfinnsomhet skapte en flamme. Siden da har teknologien og menneskeheten hatt flere framskritt. De første bøndene gjorde det mulig for deler av flokken å gjøre noe annet enn matsanking, og etter opplysningstiden blomstret industri og den moderne sivilisasjonen fram. For første gang i menneskehetens historie har vi begynt å innse at vi påvirker et system vi enda ikke kjenner fullt inn og ut: naturen.

På barneskolen lærer norske elever om naturen gjennom naturfaget. Etter 7. årstrinn skal en norsk elev ifølge læreplanen i naturfag

blant annet kunne formulere og undersøke en hypotese og «planlegge, bygge og teste enkle produkter som gjør bruk av elektrisk energi, forklare virkemåten og beskrive prosessen fra idé til ferdig framstilt produkt». Naturfag er på en måte den norske grunnskolens teknologifag, der elevene lærer om naturen som organiske og uorganiske objekter og ulike måter disse kan brukes.

Moderne teknologi er ressurskrevende, men virker utrolig enkelt for en forbruker. Få trykk på en skjerm kan føre til at gjenstander fra hele verden «dukker opp» på døren kun dager etterpå. Istedenfor å bruke kroppens energi kan vi sette oss i en bil og kjøre til jobb. Vi kan reise til andre siden av jordkloden på én dag. De fysiske avstandene virker mindre. Naturen virker ikke som noen hindring for oss som har teknologi.

Gjennom teknologisk utvikling har vi satt oss selv i en knipe. Elektrisitet og energi er blitt en nødvendighet i hverdagen. Samtidig varsler klimaforskere om global oppvarming fra menneskers klimagassutslipp. Teknologien, som gir oss flere muligheter enn

vi kan forestille oss, tvinges nå i en spesifikk retning med bærekraft og nullutslipp som mål. For å sikre fremtidige generasjoners mulighet til samme velstand og sikkerhet som oss, må samfunnet og politikere sørge for at store omveltninger i teknologisk utvikling og forbruk gjennomføres.

Hvis vi skal blande saft i et fullt glass med vann har vi følgende valg: å helle ut eller drikke deler av vannet, helle i saft og se vannet renne over kanten eller å ikke lage saft. Hvis det er varmt og ikke regner over lengre tid tørker jorden inn. En by uten vann og mat er en katastrofe. Naturen setter også begrensninger for oss.

Vårt eget økosystem, jordkloden, endres drastisk på grunn av vår teknologibruk. Hvis alle levende mennesker skal overleve endringene må ny grønn teknologi utvikles raskere enn mange tror er mulig. Menneskeheten trenger teknologi som går i overensstemmelse med naturen slik den ser ut i dag. Heldigvis finnes det bedrifter som allerede er igang med å utvikle det.

Hvilken betydning for verden har den økologiske bananen din?

Etisk mathandel er ikke så rett fram som man skulle tro.

TEKST: **Mari Rødseth**
FOTO: **Lea Roppen Kielland**
ILLUSTRASJON: **Benedikte Fiskergaard Ytterli**

La oss si at du fra tid til annen kjøper økologiske matvarer i butikken, kanskje fordi du har hørt at du bør. Ikke vet du hva det egentlig vil si, eller hvordan det påvirker miljøet rundt deg. Nei, nå skal du høre.

Kommunikasjon- og utviklingsrådgiver Peter Møller jobber for matmerkeorganisasjonen Debio. Han forklarer at økologisk matvareproduksjon i Norge er regulert av økologiforskriften. Mattilsynet er tilsynsmyndigheten for økologiforskriften, og har delegert det utøvende ansvaret videre til Debio.

– Forskriften er fastsatt av Landbruks- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet, og er basert på EU-forordning for økologisk produksjon, forklarer Møller.

Samfunnsforsker Håkon B. Stokland arbeider med biomangfoldsproblematikk, matproduksjon og merking av mat ved NTNU. Han påpeker at definisjonen for økologisk mat ikke er den samme over hele verden som i Norge og EU.

– Det er vanskelig å gi en rask og definitiv beskrivelse av økologisk mat. Generelt kjennetegnes det av minimale

tilsetninger, gode kår for dyr og ingen kjemiske verne midler.

Tilsvarende beskrivelse finnes på Debios' hjemmesider, der de har samlet en rekke nøkkelpunkter basert på økologiforskriftens krav for økologisk matproduksjon i Norge i fem enkle punkter.

Ø-merket du finner på varene dine er altså en garanti for at produsenten opprettholder økologiforskriften. Alle produkter merket som økologisk i norske butikker følger norske regler om økologisk produksjon. Den økologiske bananen du kjøper er dyrket uten kunstige kjemikalier og plantegjødsel, og er heller ikke direkte genmodifisert. Det økologiske lammelåret løper fritt i fjellet på sommeren og holder til på en gård med et passelig antall andre sauer for en balansert gårdsdrift uten overbeitet mark.

Betyr dette at økologiske varer kan kåres som det definitivt beste alternativet? Vel, det er dessverre noe mer komplisert enn som så.

For mange faktorer

Om økologisk produsert mat er mer bærekraftig enn konvensjonelle produksjonsmetoder kommer helt an på hvordan man definerer bærekraft. Retningslinjer som tar hensyn til miljø og helse tar ikke nødvendigvis hensyn til etiske forhold for arbeidere eller økonomisk balanse.

Stokland påpeker at det er for mange elementer til å kunne

Debio er organet under Mattilsynet som har i oppgave å forvalte, regulere og kontrollere økologisk produksjon og regelverk.

Økologisk Norge er en medlemsorganisasjon som samler folk med lidenskap for økologiske produkter og landbruk, og miljø og helse.

Matmerk er en uavhengig stiftelse som bidrar til økt mangfold, kvalitet og verdiskaping i norsk matproduksjon.

Kilde: debio.no, økologisknorge.no, matmerk.no

Nøkkelpunktene til økologisk produksjon som beskrevet på Debios' hjemmesider er basert på økologiforskriften:

1. Landbruket skal være allsidig og bidra til jordas fruktbarhet.
2. Det er strenge krav til gjødsel, fôr og plantevernmidler.
3. GMO og kunstige tilsetningsstoffer er ikke tillatt.
4. Husdyrhold skal bidra til likevekt på gården, og baseres på dyrs naturlige atferd.
5. Kunnskap og respekt for dyrenes egenart er selve grunnlaget for økologisk husdyrhold.

Kilde: debio.no

gi et objektivt og udiskutabelt svar. Matproduksjon består av mange ledd og er i sin helhet et svært komplekst system.

– Dette er et typisk eksempel der vitenskapen med stor v som en enhet ikke kan formulere et objektivt svar. Forskere er uenige om sannheten.

Dette betyr ikke at økologisk matvareproduksjon ikke er bra, men heller at forskere seg imellom er uenige om gevinsten ved økologisk over konvensjonell produksjon.

– Svarene du får er basert på hvilke faktorer du ser på, sier Stokland.

Lokalt versus økologisk

Administrerende direktør Nina Sundqvist i Matmerk, forklarer at det importeres mer utenlandsk økologisk mat enn det finnes norsk økologisk mat på markedet. Importert mat vil si større utslipp i forbindelse med transport av varen. Derfor er det vanskelig å unngå å snakke om lokal mat når det diskuteres økologisk produksjon.

– Lokal mat kan defineres som mat og drikkevarer med en lokal identitet, særegen opprinnelse eller spesiell kvalitet knyttet til produksjonsmetode, tradisjon eller råvarer.

Det vil si at lokal matvarehandel som på Bondens Marked støtter opp under det lokale miljøet, har lavere utslipp forbundet med transport, og at de etiske retningslinjene følger norsk lov. Sundqvist forklarer videre at det er vanskelig å komme fram til det beste alternativet.

– Mange opplever at økologisk mat og lokal mat har mange likhetstrekk, selv om den lokalproduserte maten ikke oppfyller alle de økologiske kravene. Det blir et spørsmål om hva man vektlegger.

Et lokalt dyrket eple unngår altså enkelte former for utslipp som den økologiske og importerte bananen din forårsaker, men mangler det økologiske aspektet. Nyt Norge-merket garanterer at en vare er produsert og pakket i Norge.

Den norske bonden

Jostein Trøite er styreleder i organisasjonen Økologisk Norge, og har før det vært bonde i over 30 år. I 1995 la han gårdsdriften over fra konvensjonelt til økologisk landbruk. Han forteller at en slik konvertering krever en justeringsperiode.

– God jord gjør økologisk produksjon betydelig lettere, og allsidig drift tilpasset norske forhold er den beste måten å bevare jordsmonnet på.

Med allsidig drift menes produksjon av ulike arter slik at jorda ikke tappes for næringsstoffer etter ensidig dyrking. Selv benyttet han belgplanter og kløver for mangfold og nitrogenfiksering i begynnelsen, slik som norske bønder gjorde under krigen. Videre forteller han at produksjonen i de tidlige fasene kan trenge mer vann og jord.

– Under omleggingsperioden kan det være en avlingsnedgang. Nedgang i avlingen vil naturlig gi behov for større områder og mer vann for lik produksjonsmengde.

Trøite forklarer også at statistikken bak avlingsnedgang og økt ressursbehov er omdiskutert og varierende med undersøkelsesmetode. Noen plantearter krever mye ressurser, og kan under økologiske krav bli enda vanskeligere å dyrke frem, mener han. Igjen påpeker han viktigheten av et allsidig jordbruk framfor monokultur.

I forbindelse med kjøttproduksjon mener Trøite at husdyrhold er en naturlig del av norsk matproduksjon. Selv har han holdt husdyr som en balansert del av økologisk gårdsdrift, og forklarer at dyra bidrar med for eksempel naturlig gjødsel og jordbruksvariasjon.

– Norge har store gressområder som ikke kan benyttes til kornproduksjon. Jeg mener at økologisk kjøttproduksjon er en god måte å utnytte disse områdene til matproduksjon på.

Så hva bør du handle økologisk da?

Etisk og bærekraftig handel er vanskelig å navigere, og kanskje blir det enda vanskeligere når man innser hvor mange faktorer som egentlig bør vurderes. Trøite mener likevel svaret er ganske rett fram.

– Fra mitt ståsted er økologisk norsk mat veien å gå. Ikke bare er det da lokalprodusert mat tilpasset norske forhold, men også innenfor økologiske retningslinjer.

Det kan dermed virke som at svaret er norsk økologisk handel så langt det er mulig, og substitusjon med utenlandske økologiske varer for mat som ikke gror under norske forhold. Så vet vi litt mer om den saken. **UD**

KOMPLEKST: Håkon B. Stokland forteller at vitenskapen ikke kan gi et bestemt svar på om økologisk mat er det «riktige» valget, fordi det er for mange faktorer å vurdere.

Eplekjekk sellerirotsuppe

Tilsett friske epler i denne grønnsakssuppen og dekk hele ditt dagsbehov for frukt og grønt i en og samme gryte.

TEKST OG FOTO: **Jesper Meister**

For mange har selleriroten en tendens til å bli glemt og er ikke den grønnsaken som vies mest oppmerksomhet under handleturen. Det er det ingen grunn til. Den holder seg godt over tid og har et utall ulike bruksområder. Du kan kutte tynne strimler eller skiver og ha i salater, sylte den som tilbehør til kjøtt eller fisk, eller bake den hel i ovnen. Mulighetene er mange. I supper og sauser tilfører den god sødme som er både varm og mettende på denne tiden av året. Kokt sammen med friske epler kan denne anvendelige lille roten raskt vise seg å bli en ny og enkel middagsfavoritt.

Du kan eventuelt legge til blomkål, purreløk eller pastinakk eller noe annet om du ønsker flere grønnsaker. Lager du mer suppe enn du spiser på en dag eller to kan den fint fryses ned i porsjoner. På travle dager kan du da raskt ha en varm middag klar dersom du husker å ta suppen ut av fryseren på morgenen eller kvelden før.

SLIK GJØR DU:

1. Skrell epler, sellerirot, potet og løk og kutt i mellomstore terninger.
2. Smelt litt av smøret i en gryte. Ha deretter i eplebitene og stek på medium varme i 4 til 5 minutter til eplene er gylne. Ta ut eplebitene og legg til side.
3. Ha i resten av smøret og litt olje. Tilsett løk, gulrot og selleri. Stek til grønnsakene har myknet og fått litt farge, 10-15 minutter vil være tilstrekkelig. Ha i hvitløksfeddene (det er ikke nødvendig å finkutte dem, de kan godt bare knuses lett), eplene, potetene, laurbærbladene og timian. Stek i et par minutter til.
4. Ha over kraften, krydre med litt salt og pepper og kok opp. Skru ned varmen og la det småputre under lokk i 20 til 30 minutter, eller til grønnsakene er møre.
5. Fjern timianstilkene, om du bruker fersk, og laurbærbladene. Kjør suppen glatt med en stavmikser eller ha den over i en kjøkkenmaskin. Om du synes konsistensen blir for tykk kan du spe med litt mer kraft eller vann. For en enda glattere suppe kan du passere den gjennom en sil. Smak til med salt og pepper.
6. Topp med noe du liker. Sprøstekt spekeskinke/bacon, stekte grønnsaksbiter, olivenolje, creme fraiche, brødkrutonger og friske urter er alle gode alternativ.

DU TRENGER:

1 sellerirot
2-3 syrlige epler
2 løk
1 gulrot
2 mellomstore poteter
2 hvitløksfedd
1-1.5 liter kylling eller grønnsakskraft/buljong
Ca. 50 gram smør
Litt olje
1-2 laurbærblad
Timian (et par klyper tørket eller 2-3 friske stilker)
Salt og pepper

MANGLER DU FORTSATT NOEN PENSUMBØKER?

Ca. 70% av bøkene som selges brukt på iBok.no er merket «som ny» eller «ubrukt»

iBok.no

Norges største markedsplass for kjøp og salg av brukte pensumbøker

Den som blogger sist, tjener mest

Vi lar oss tulle inn i myke nyheter uten å skjønne at det er vi som er selve jordsmonnet som livnærer den åttende landeplage.

KOMMENTAR

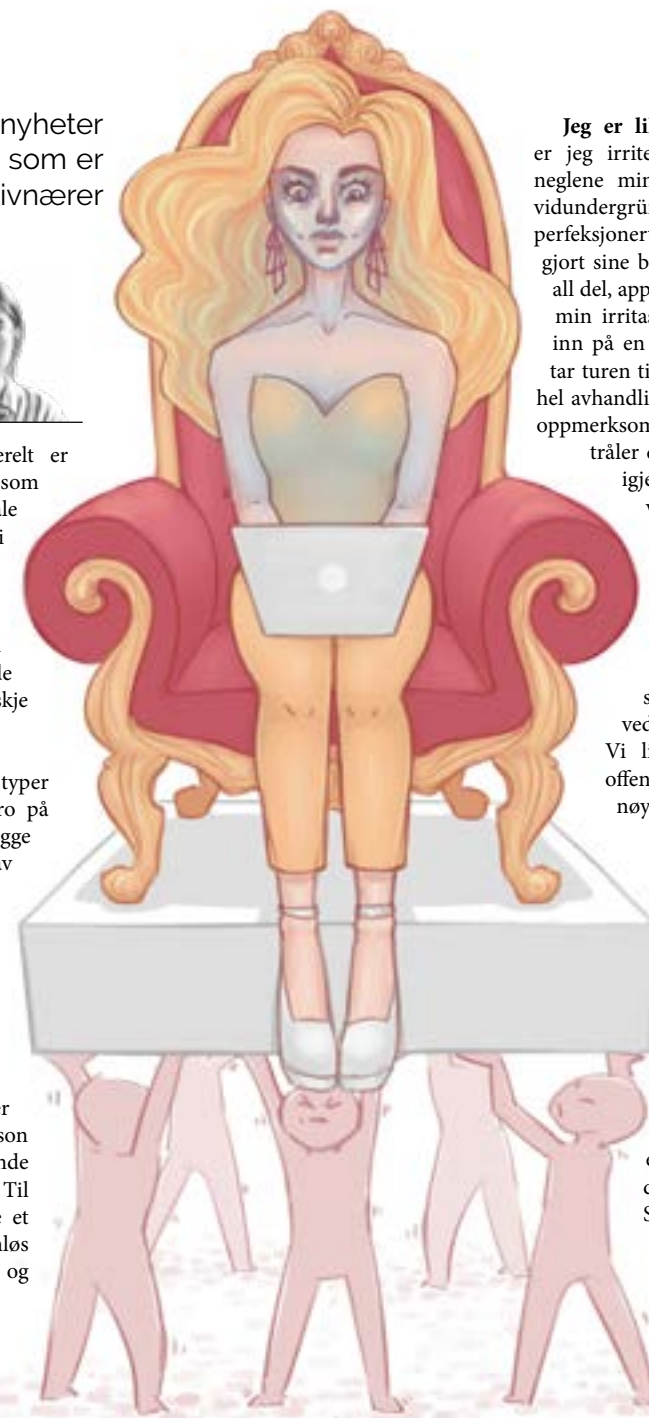
TOMARIS SEMET

Forsking- og forbrukerredaktør

Jeg liker å tro at nordmenn generelt er oppegående. Vi får med oss det meste som skjer i både det nasjonale og internasjonale nyhetsbildet. Professor i mediesosiologi ved NTNU, Toril Aalberg, ledet i 2011 et forskningsprosjekt som målte 6000 informanters kunnskapsnivå på nyheter. Norge var et av fem deltakerland og leverte rimelig solide resultater – nordmenn følger med. Kanskje til og med litt for mye i blant.

Nyheter kan grovt skilles inn i to typer kategorier, harde og myke. Skal vi tro på studien, er vi generelt oppdatert på begge deler. Hvilken type vi er mest opptatt av er likevel vanskelig å si helt konkret, spesielt i dagens medielandskap anno tjuenitten. For å illustrere, et søk på Google gir over 23 millioner treff på blogger- og kjendisfenomenet Sophie Elise Isachsen. Realiteten av dette får tåneglene mine til å skrumpe inn. Isachsen er ikke en karakter av verden internasjonal, europeisk eller nordisk interesse. Hun er en person hvis bekjentskap tilnærmet utelukkende er begrenset til Norges grenser. Til tross for dette har hun klart å skape et massivt varemerke bygget på skamløs selveksponering, nasjonal heksejakt og utallige Brun og Blid-annonser.

Jeg er like fascinert som jeg er irritert, men er jeg irritert på influenserne? Til tross for tåneglene mine, egentlig ikke. De er kapitalismens vidundergründerbarn. Norske influensere har perfektionert kunsten av selveksponering og har gjort sine bedrovede liv til en ettertraktet vare. For all del, applaus til dem. De som egentlig bør føle på min irritasjon er alle individene som klikker seg inn på en sak om en influenser, leser hele saken, tar turen til kommentarfeltet og deretter skriver en hel avhandling om hvordan influensere får uførtjent oppmerksomhet. For ikke å snakke om alle de som

tråler deres Instagram-kontoer kun for å legge igjen en kommentar om hvor irrelevant vedkommende egentlig er. Kjære Gunnar på 56 år, ser du ironien i situasjonen?

Nyheter, på samme måte som med alt annet som har en markedsverdi, styres av tilbud og etterspørsel. Tilbud kan bli ettertraktet, og etterspørsel kan gjøres om til tilbud. Influensere, så vel som mediehus, tjener fett på å vekke og vedlikeholde alle våre indre sladrekjerringer. Vi liker å kunne uhemmet kritisere alle offentlige mennesker som trolig begår nøyaktig de samme feilene som oss selv.

Ja, jeg ser selv ironien i at jeg vier over to tusen tegn til denne problematikken mens jeg samtidig selv begår samme feil. Benåd meg, og se heller på denne teksten som et nødvendig onde. For jeg har kun en forespørsel, en åpenbaring om du vil – ikke snakk om dem, ikke klag på at du ser dem i media. Ikke klikk på hjernedøde artikler om noens irrelevante livsbragder. Litt som en kløe, så forsvinner influenserne hvis du vier oppmerksomheten til noe annet. Som ordentlige nyheter, for eksempel.

ILLUSTRASJON: Siri Frøystein

Norges største studentidrettsfestival er tilbake og større enn noensinne

20. til 24. februar går studentlekene av stabelen. Forventningene er høye for arrangementet som markerer 20-årsjubileet for lekene.

TEKST: Sofie Flølo Dyrstad, Bent Kalvehaugen
FOTO: Lea Roppen Kielland, Lisa Botterli Flostrand

Studentlekene ble arrangert for første gang i Trondheim i 1999, hvor det ble konkurrert i ti forskjellige idretter. Senere har de blitt arrangert ytterligere fem ganger i Trondheim. I årets studentleker skal det konkurreres i 19 idretter, blant annet innendørsorientering, romaskin og langrenn. Anne Hukkelberg, sportsleder for årets studentleker, vil gjøre mer stas på årets leker som følge av jubileet.

– Det er ikke lagt til noen nye idretter som følge av 20-årsjubileet, men vi skal prøve å gjøre litt mer ut av det i åpningsseremoni og bankett, sier hun.

Styremedlemmer Stine Therese Aksdal og Lana Krehic, i håndballgruppa i Student-lekene er enige i at det er viktig å gjøre stas på jubileet. Blant annet vil de få prøve å få brukt tribunene, som ikke har blitt gjort før i håndballfinalene. I tillegg vil de prøve å spille musikk, samt gjøre noe mer ut av selve finalen, som vil bli spilt i Trondheim spektrum.

– Vi forventer at det blir skikkelig baluba, sier Krehic.

Mer enn bare idrett

Utenom idrett blir det arrangert både quiz, skytekurs og swingkurs, for å vise hva Trondheim har å by på.

– Vi er opptatt av å vise hvordan det er å være student i Trondheim, så det blir også arrangert trønderfest, sier sportsleder Hukkelberg.

Idrett og fest går kanskje ikke hånd i hanske, men dette faktumet ser Studentlekene litt bort fra.

– Håndballfolk er ganske kjent for å være sosiale, så det blir mye håndball og festligheter på Studentlekene, sier Krehic.

Lekene åpner med en åpningsseremoni på torsdag 20. februar. Det er også dagen hvor alt det sportslige opplegget starter. De fleste idrettene har finalerunder på fredag. I tillegg til finale vil Studentlekene bli avsluttet med en bankett på lørdagen.

Idrettene under Studentlekene vil ta sted rundt omkring i Trondheim, blant annet i Trondheim spektrum, på Dragvoll og på Lade.

Fra Tromsø i nord til Grimstad i sør

Hukkelberg håper på deltakerrekord i årets leker, hvor den tidligere rekorden er på 2200 deltakere. Idretten med høyest antall utøvere er håndball. Aksdal og Krehic håper at 600 håndballspillere deltar på lekene.

– Det er 20 ulike klubber som deltar i håndball. Det er lag helt fra Tromsø i nord til Grimstad i sør. Også er noen byer bedre representert enn andre, fordi det er naturlig, blant annet Trondheim, Bergen, Tromsø og Oslo, sier Krehic.

I årets utgave av lekene stiller NTNUI med ti håndballag — fire herrelag og seks damelag. Det gjør at NTNUI har store sjanser

til å stikke av med tittelen som Norges beste studentidrettslag i håndball.

– Men alt kan skje i cup. I fjor vant for eksempel tredjelaget til NTNUI herreklassen, så man vet aldri, legger Krehic til.

Godt representert

At NTNUI stiller med mange lag går igjen i flere av idrettene, og de vil delta med representanter i alle konkurransene.

– NTNUI er godt representert i Studentlekene, og har mange gode lag. Men jeg vet at det er mange gode lag andre steder også, så det blir god konkurranse, sier Hukkelberg.

NTNUI ble i 2018 kåret til beste klubb i tillegg til å vinne både dame- og herrehåndballen.

– Vi har noe å leve opp til, sier Krehic.

Til tross for fjorårets suksess vil ikke Aksdal og Krehic sette favorittstempleet på NTNUI i år.

– NTNUI pleier å vinne «beste klubb», så vi er generelt ganske gode. Likevel bruker vi alltid å krige med Oslostudentenes idrettslag, spesielt i håndballen. De høyest rangerte lagene til OSI spiller på et høyere nivå enn de høyest rangerte lagene til NTNUI gjør. Så toppnivået er generelt høyere der, men vi satser på å forsvare gullene våre fra i fjor, sier Aksdal.

SIKTER ETTER EM: Stine Therese Aksdal representerer NTNUI Håndball under årets studentleker, og konkurrerer nå om muligheten til å delta i student-EM.

SULTEN ETTER SEIER: Lana Krehic er ute etter å gjenta fjorårets suksess som «besteklubb» for NTNUI Håndball.

Studentlekene

- Norges største studentidrettsfestival som hvert år blir arrangert i diverse studentbyer.
- Arrangeres i Trondheim annethvert år.
- Ble arrangert for første gang i Trondheim i 1999.
- Vinnerne av de ulike konkurransene blir kåret til norsk studentmester og kvalifiserer seg til student-EM

Kilde: NTNUI

GLEDER SEG: Sportsleder Anna Huckelberg ser fram til masse moro for årets studentleker og håper på økt suksess for idrettsfestivalen.

Vinnerlaget til student-EM

For vinneren av et studentmesterskap venter ikke bare heder og ære og retten til å kalle seg norsk studentmester, men også kvalifisering til student-EM i 2019, dersom dette arrangeres.

– Alle studentklubber kan stille lag under Studentlekene, og man kan stille med tullenavn. Akkurat der kan det være litt useriøst, men det er veldig seriøst om man vinner, siden man får muligheten til å representere Norge i student-EM, sier Krehic.

Under Studentlekene 2018 i Tromsø vant NTNUI flere idretter, blant annet håndball. De skal nå til Polen for å representere Norge.

Vil samle hele idrettsnorge

Selv om store deler av deltakerne er fra NTNUI er Hukkelberg opptatt av at det skal være tilgang

til flest mulig andre også. Dette er Aksdal og Krehic også enige i.

– Vi skal samle hele studentidrettsnorge og lage en stor turnering, sier Aksdal, og legger til at det er viktig at alle føler seg velkomne og får det bra under lekene.

Av alle deltakerne forventer Hukkelberg at 40 prosent av disse er fra NTNUI, men prøver å åpne opp slik at det er plass til flest mulig fra andre steder.

– I håndballmiljøet er det sånn at man kjenner hverandre på tvers av klubber og på tvers av byer, så det er hyggelig å samles under Studentlekene, sier Krehic.

Mange tråder å holde styr på

For å arrangere Studentlekene er styret avhengige av frivillige. I år består det så langt av 60 frivillige, i tillegg til 18 teknisk ansvarlige for hver idrett.

I tillegg til NTNUI, som arrangementet er underlagt, må styret være i tett kontakt med Norges Studentidrettsforbund, som er hovedarrangør og bestemmer hvem som får være arrangør hvert år.

– Det er mange tråder å holde styr på, og mange personer man må ha kontakt med, sier Hukkelberg.

Dette sier Krehic og Aksdal seg enige i, og legger ikke skjul på at de er nervøse for at noe skal gå galt under lekene.

– Det er mye å holde styr på. Det gjelder å sjekke kampoppsettet, og passe på at alt går som det skal, sier Krehic.

– Også er det bare fem minutter mellom hver kamp, så det er litt risiko for forsinkelser. Men vi får håpe at det går bra, legger Aksdal til. **UD**

NTH-RINGEN

Ditt vitnemål i gull

Produsert av
GULLSMED
**KARL-
GÅRD**

Den originale NTH - ringen
for sivilingeniører og sivilarkitekter
finner du hos oss. Rask levering!

• **DAHL SVEEN** •

en del av mestergull

OLAV TRYGGVASONSGT 24 • TRONDHEIM •
WWW.GULLSMEDDAHLSVEEN.NO • TLF. 73 52 58 06

Rødt kort

Trond Sollied

Trenernomaden Trond Sollied har fått sparken fra enda en fotballklubb. Denne gangen etter bare elleve kamper som trener i den belgiske toppklubben Lokeren. Dette er ikke første gangen Sollied har opplevd å bli sparket fra en fotballklubb etter en kortere periode som trener. Han har tidligere blitt sparket fra klubber som Club Brugge og Olympiakos. I 2010 fikk han sparken etter bare tre kamper som trener for den saudiarabiske klubben Al-Ahli Jeddah. Det virker ikke helt som om personen som vant Kniksenprisen for årets trener to ganger på 90-tallet har klart å overføre ferdighetene sine inn i det nye årtusenet. Vi begynner nesten å tro at universet prøver å fortelle Sollied at han burde finne seg en annen jobb.

Henrik Kristoffersen

I en periode hvor det kan virke som at vi vinner i alle mulige idretter, er det én vinteridrett hvor vi står helt fast. Det er nemlig alpint. Utenom Aksel Lund Svindal har vi dessverre ikke så mye å by på her. En av Norges fremste alpinister er Henrik Kristoffersen, som ikke har vunnet en eneste konkurranse siden han oppnådde verdenscupseier i storslalåm i Méribel i mars 2015. Siden den gang har det nesten bare vært nedtur etter nedtur for 24-åringen, hvor nyeste smell inkluderte tap i slalåmduellen mot østerrikske Marcel Hirscher. Heldigvis kan ting bare gå oppover herfra, og vi har full tro på at Kristoffersen eventuelt kan klare å hevde seg over de andre alpinistene.

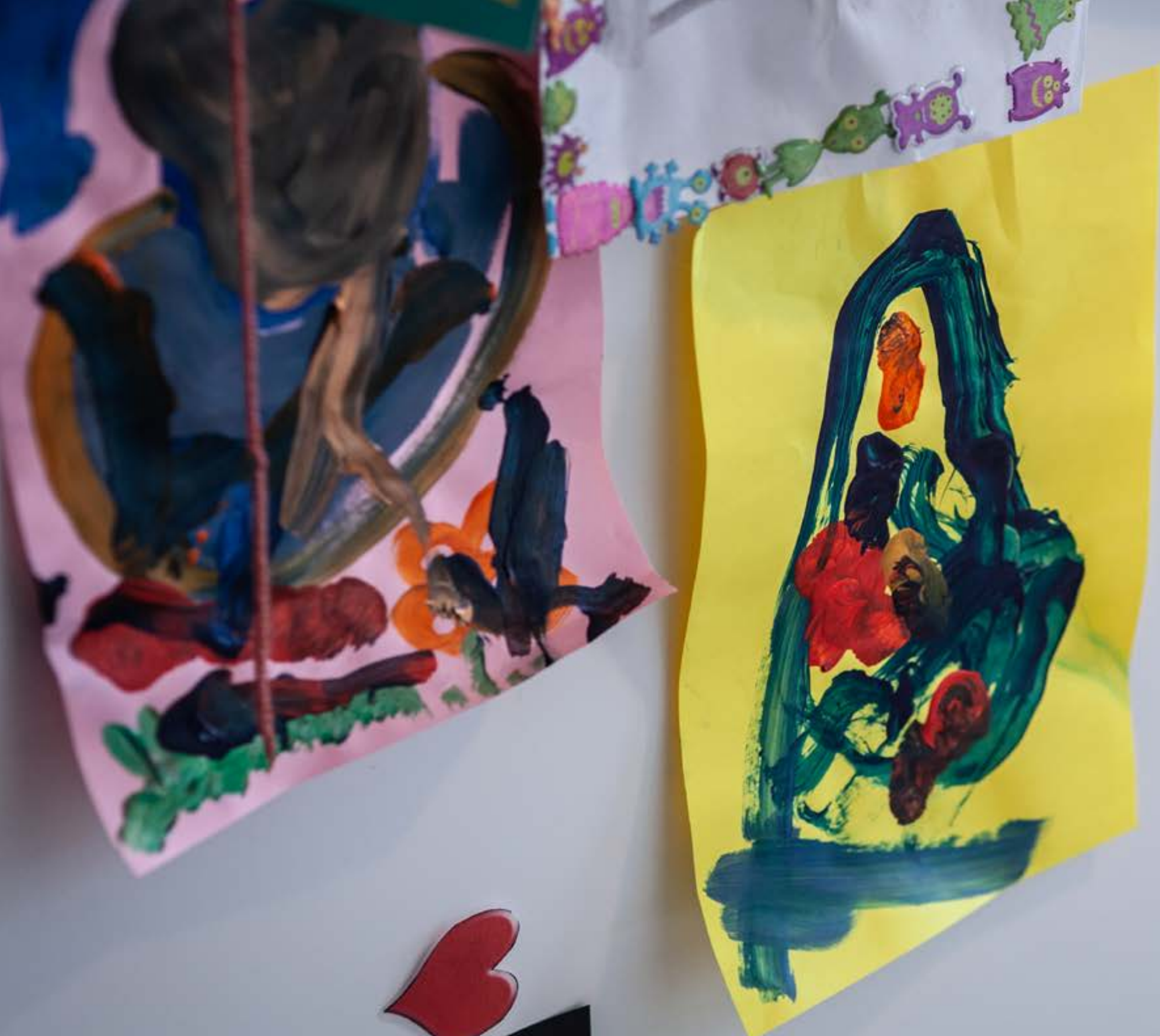
Gullball

Frida Karlsson

Den åpenbare personen å hedre ville kanskje vært Therese Johaug etter at hun gjorde sitt store comeback i høst. Men vi føler heller for å hedre det svenske stjernesuddet Frida Karlsson. Mange har døpt skiløperen den «nye Johaug», noe som ikke overrasker oss i det hele tatt. I januar klarte 19-åringen nemlig å ta gull på fem-kilometeren fristil i junior-VM i Lahti, mens norske Helene Marie Fossesholm måtte ta til takke med sølv. En velfortjent seier uten tvil!

Håndballgutta

Vi klarte det igjen, nok en gang. År etter år, mesterskap etter mesterskap, så klarer håndballgutta å komme seg til sluttspillet. De er kanskje ikke helt på nivå med håndballjentene og lagkaptein Stine Oftedal, men vi vil likevel takke dem for en hederlig og imponerende innsats under årets håndball-VM!

Blant bøker og bleieskift

Mens noen tar studenttilværelsen helt ut, finnes det studenter som Thomas og Linn. Barneoppdragelse i en hverdag med eksamenslesing og jobb kan være tøft.

TEKST: Atle Sandvand
FOTO: Jonas Halse Rygh

S tatsminister Solberg vekket oppmerksomhet da hun oppfordret nordmenn til å avle flere nordmenn. I nyttårstalen advarte hun om påkjenningen som eldrebølgen kommer til å være for velferdsstaten, og hvilke konsekvenser det kommer til å få for generasjonen som nå ramler inn i arbeidslivet. Det er vanskelig å argumentere mot at jo flere vi er, jo lettere blir byrden å håndtere. Realiteten er dog at vi ikke blir flere, og at folk tar seg bedre tid med å produsere unger enn før.

Fødselsdebatten er tosidig. Noen argumenterer i tall, andre diskuterer verdier. Erna har tallene på sin side: Fødselsraten er på 1,6 barn per kvinne, altså blir vi færre om vi utelater innvandring fra regnestykket. Deler av folket mener at arbeidsinnvandrere er en god kompensasjon, andre er (som kjent) skeptiske. Utgiftsmessig skal studenter ha mindre statlig støtte enn permitterte heltidsansatte. Eldre kroppar belaster helsevesenet mer enn yngre.

Erna og den offentlige debatten har fått merke de unges holdninger til fødsels-oppfordringene.

Mange av dagens 20-åringer veier karriereambisjoner og behov for frihet tyngre enn velferdsstatens robusthet. De har også fått med seg at det krever sitt å oppdra barn, og da spesielt kvinnene som, rett nok, har vært tydeligst i denne debatten. Tross alt er det deres kropp og deres sinn som bærer den klart tyngste byrden i prosessen å skape nytt liv.

Logistikk og tusjtygging

– Altså, det forventes så sinnsykt mye av damer. Det er villt. Nå høres jeg kanskje anti-feministisk ut her, men selv forstår jeg ikke at det legges så lite opp til at mødre kan være litt mer hjemme, for det er tøft det her as. Virkelig, forteller tobarnsfar Thomas.

Sørendingene Linn Wolles og Thomas Goudoever er samboere med barn nummer to, en energisk liten jente, som

- Sit studentbarnehage disponerer 170 barnehageplasser på Moholt, og 70 på Dragvoll.
- Nav utbetaler månedlig et ordinært beløp på 1054 kroner per barn til alle foreldre.
- Støtten utvides om man f.eks. ikke benytter seg av offentlig barnehage, er enslig forsørger eller sliter med helsa.
- Foreldre kan benytte seg av en stønadsperiode på 49 uker med 100 prosent dekningsgrad, eller 59 uker med 80 prosent dekningsgrad.
- Mor og far har 15 uker foreldrepermisjon hver, samt 16 uker som kan fordeles etter eget ønske.

Kilder: nav.no, norge.no, smp.no.

ETABLERT: Kari-Anne Aarvåg har ett barn på hver arm, et tredje i magen, og en bachelorfrist bare måneder etter terminen.

VINNERLAG: Familien Wolles Goudoever har mange baller i luften. Med gode støtteordninger, ståpåvilje og hverandres hjelp, klarer gjengen på fire å vinne de små kampene i hverdagen.

er raskt i gang med militær-stup ned fra sofaen og tygging av tusj, de få gangene begge foreldrene sender refleksjoner min vei.

– Okei, der gikk du på trynet! Det gikk fint. Du tok det med bakhodet, ikke sant. Jo, friheten som man har uten barn, sier Thomas og tenker seg om.

De to deler en hektisk hverdag sammen, med jobb, skole og to småbarn som konstant krever omsorg.

– Vi er slitne hele tiden. Hverdagen vår er forferdelig hektisk, og det føles ut som vi har to fulltidsjobber pluss en deltid. Siden vi ikke har mye å spille på her, må alt unntatt dobesøk planlegges og settes av tid til. En time aking, så to timer skole, også videre. Livet blir logistikk, sier Linn.

Duoen på Moholt tenker lite på fest, på trening, på steder de gjerne skulle reist til. Jobbene deres driter i om barna spyr eller ei, foreleserne venter ikke på at den gamle bilen skal se til helvete og starte. Det forventer de heller ikke. Begge forteller om mye dårlig samvittighet. Om meningen med barn, og måter å betrakte ansvar på.

– De utvikler seg så mye at du har ikke lenger det samme barnet etter et år. De blir født på nytt, på nytt. Det gir mye mening – hvordan du responderer på det som er nå, bestemmer hvem nestemann blir, på en måte. Det er sinnsykt givende, gitt at du tenker på det sånn. Eller så kan man tenke at det er en utfordring. Da blir det tungt.

Å syte ville ikke vært noen sak for de to. I ny by sliter de med å opprettholde vennskap. De har ikke ferie. Timene med barna blir få. Lange netter og tidlige morgener krever rutine.

Jordan Peterson på steroider

– Det er som Jordan Peterson på steroider det her: Nivået av disiplin må være skyhøyt for at ting skal gå rundt. Strykfrekvensen min er parallell med sykdomsfrekvensen til barna mine, forteller Thomas, som studerer fysikk og matematikk.

Han sier det er null rom for tabber når de små er friske og ting går på skinner. Linn deler samme oppfatning. Alt må jobbes for, og små bagateller kan bli fryktelige problemer. Dagen etter julebordet måtte ett av barna på sykehuset. Intervalltreningen hun får går ut på å spurte til bussen og til barnehagen.

Beretningene om stress-faktorene i livene deres, ansvaret de bærer på, har en litt tyngende effekt på vi som hører på. Fram til Linn med den største selvfølgelighet, sier hun fint kunne båret fram ett eller to barn til.

– Ja, det kunne jeg. Men jeg er ikke den moren jeg tror jeg kunne vært, nå. Det er veldig mye dårlig samvittighet. Å ikke strekke til er en slitsom følelse, forteller tobarnsmoren.

Minstemann fryder seg stort over hvor enkelt det var å rane til seg den grå pennen på bordet. De bråkete gledesprederne bringer også med seg fordeler i de mer tørre delene av hverdagen. Mor forteller at hun har blitt et helt annet menneske etter at hun fødte. At hun tok opp fag på Sonans en periode, og at det var først etter hun ble mor at sekserne kom på løpende bånd.

Tross alle hindrene i livene deres, er samboerne dyktige på å finne positive sider ved hverdagen. Det forteller oss

kanskje noe om hva man er i stand til å få til med mennesker man er glad i rundt seg.

Folk som kjenner dem forstår hva situasjonen krever av dem. De får venner på besøk som kan digge det mange-etasjes Sit-huset deres. Thomas har *mancave* hvor han kan lære sønnen å breakdance. Linn løper så mye rundt at hun holder seg i form. Begge forteller at de utvikler seg i et voldsomt tempo. Samboerne har hverandre, og de snakker sammen. Alt de vil ha er litt rundere rammer.

Litt hjelp

Litt hjelp, litt ekstra fleksibilitet i de riktige stundene, kan spire til viktige følelser av trygghet. Og hvilke voksne trenger egentlig mer trygghet, enn nettopp dem som skal forsøke å spikre det inn i neste generasjon?

Moholt Studentbarnehage har hatt denne funksjonen siden portene åpnet i 1971. Om dagen styres den av Guri Evensen; en varm, rynkete dame som osrer hundre prosent av barnehagetante. Bemanningen hennes ofrer vanlige arbeidstider for å utvide foreldrenes spillerom. Hun insisterer på at foreldrene er ivaretatt, trygge.

– I eksamensperiodene utvider vi åpningstidene våre, og kulturverkstedet vårt er åpent på lørdager. Barna får museumsturer, konserter, karneval og lignende, fordi disse begivenhetene er berikende for ungene, og gir studentene grunn til å sette oppdragerrollen til side når pensumbøkene krever oppmerksomhet, forteller Evensen.

Alle foreldrene vi prater med beskriver Moholt barnehage som et viktig sikkerhetsnett. Den er nylig oppgradert og ligger en kort spurt unna hjemmet til Linn og Thomas.

– Vi har hatt tilfeller hvor småbarn har hatt stort behov for å bli ammet, og en av våre ansatte brakte den lille til sin mor i eksamenslokalet. Andre foreldre har nytt godt av at vi disponerer deler av barnehagen til foreldre med små hybler, når bursdagsbarn skal feire med andre Sit-barn, sier Evensen.

Utdatert virkelighet

Leder Håkon Mikalsen for Norges Studentorganisasjon (NSO), etterlyser tryggere, mer forutsigbare støtteordninger for studenter med barn, samt et mer fleksibelt studieløp. Han skjønner hvordan studentforeldre endte opp såpass marginaliserte. Det er snakk om politikk innrettet etter en virkelighet som ikke lenger er gjeldende.

– Støtteordningen for foreldre ble basert på at man begynte å jobbe tidligere før, og den forsøkte å sikre kvinners deltakelse i arbeidslivet. Nå er det mye vanligere å studere, og de fleste holder på lenger. Det er dyrt for staten, forklarer Mikalsen.

NSO har ikke noe ønske om at flest mulig studenter skal få barn. Med det sagt, er han tydelig på at studerende foreldres kår

må forbedres, og at organisasjonen har et fokus på saken. Han håper debatten holder seg aktuell så regjeringens visjoner blir konkret politikk. For lovord betaler ikke regninger.

Det strammer seg til

Allerede før hun åpner inngangsdøra til det moderne huset i Buvika, er det tydelig at Kari-Anne Aarvåg er en dame som kan å rigge seg til. Jeg spaserer forbi to stasjonsvogner, et nedsnødd trampoline-skjelett og en rekke med snowracere av typen «fetest i gata». Dama i tjuåra rekker fram en smidig hånd og forteller at hun hadde termin for et par dager siden. Nummer tre er på vei til verden.

– Nyfødt baby er ikke noe stress. Det er etter fire-fem måneder at det strammer seg til. Jeg tenker selvfølgelig ikke på noe annet, men det går fint å ta med babyen på skolen.

Trønderen er lidenskapelig opptatt av barn. Hun veier ordene godt og legger ut om tilknytningsteori og karrierkultur. De små er, ikke overraskende, det viktigste i livet hennes. Filosofien er enkel: så mye tid som overhodet mulig med barna. Hun og mannen har vekslet mellom å jobbe og studere heltid, slik at enten mor eller far alltid skal ha en viss fleksibilitet i hverdagen.

– Å studere gjør at jeg ikke tvinges til å stå opp sju hver morgen, som jeg holdt på med før da jeg var butikksjef i en skoforretning. Åtte-timersjobbinga bringer med seg rammer og tidspress, som igjen går utover barna.

Aarvåg er på siste året av bacheloren, så neste år kan det se ut som hun må tilbake til 40 timers uke. Men om dagen har hun litt tid og overskudd, så vi snakker om kultur, frihet og holdningene rundt det å få barn før fullførte studier.

Tar det igjen om fem år

– Før ante jeg ikke hva frihet var. Hele søndager gikk med på å se på serier og syte. Det var festing og lite struktur, uten at jeg hadde noe referansepunkt til all fritida jeg hadde. Nå koser jeg meg hjemme, med små ting, som et langt bad eller en god tur. Vi får tatt igjen mye om fem år. Man er ikke gammel når man er 35-40.

En grå katt trasker over den selvkjørende støvsugeren deres. Det blir tydelig at de har det bra i heimen, og hun forteller at reising ikke er frihet i hennes øyne. Journalistikk-studenten stiller spørsmål ved holdningene som statsministeren forsøker å rikke ved, og hun forteller at omgivelsenes reaksjoner til det å få barn før fullført grad, veide inn i beslutningen deres om å beholde barnet. Jeg spør hvilke tilbakemeldinger de møtte.

– Skepsis. Det var ingen som heia på oss, men det måtte bare bli sånn. Nå som jeg ser hvordan vi er i stand til å være her for barna våre, er jeg trygg på valget vi gjorde. Jeg tør å påstå at unga har det bedre enn veldig mange barn som må tilbringe hele dager i barnehagen.

Selvfølgelig

Begge de unge parene viderefører verdens eldste tradisjon. Tradisjonen det er å sidestille sin egen helse, fritid og ro til fordel for at nye mennesker skal kunne oppleve å leve. Felles for alle foreldrene er den slående selvfølgeligheten som ligger i bunn når de prater om denne uforutsette oppofringen av seg selv. Som når den søvnfattige samboeren til Linn Wolles avsluttet fortellingen om da det første barnet kom:

– ...også bare, ble det et nytt liv, da. **UD**

Trained to save lives

Journalist Aida Cerkez and photographer Morten Hvaal met during the Bosnian war. Now they want to help other war reporters save lives.

TEKST: Sandra Victoria Holst | FOTO: Hilde Hefte Haug

The year was 1992, and the Bosnian war had been going on for about two months. In Sarajevo, a woman in her late twenties were out to get milk, carrying her two year old son in her arms. A journalist came up to her and asked for a phone, and where to find electricity. She had neither, but she knew about a generator in a basement where a secret resistance group had their headquarters. A shocked group of resistance soldiers could not believe she had brought a journalist to their secret hiding place. The truth was more important than their silly little weapons, she told them, and convinced their leader to let the journalist use their generator. This was the beginning of the international press center in Sarajevo. The woman, Aida Cerkez, was hired by the Associated Press (AP) without speaking a word english.

A urinal hair wash

– Aida became our fixer, says Morten Hvaal.

A fixer is a person who assist reporters with making arrangements. Hvaal himself was a reporter, or more specifically, a war photographer. During his time in Sarajevo, he was one of the reporters Cerkez assisted.

Hvaal had a lot of experience from conflict areas, and had gotten used to living without luxuries like showers and clean water. Cerkez had noticed Hvaal's greasy, long hair, and felt the need to teach the man a thing or two about personal hygiene.

– I found a cup of water, brought him into the men's room and washed his hair in one of the urinals. It was a surreal experience standing there, with soldiers peeing on both sides from us, she says and laughs.

She herself was well groomed, and wore make up despite of the war going on outside the door.

– If you let go of your personal appearance, you let them win, she says in a serious tone.

The brutal truth

Now, 27 years later, they sit in a cozy living room in Trondheim. Morten Hvaal has invited us to his mother's home for a talk about their experiences, and the work for journalists' safety in the most dangerous areas in the world. Walking around in conflict zones with «Press» written on your bulletproof vest is not a safe job.

– I was at my bravest when I did not know how dangerous it was. One time, I hid behind a

VETERANS: Aida Cerkez and Morten Hvaal are still good friends to this day.

RISC

- Reporters Instructed in Saving Colleagues
- A non-profit organization who provides free training in treating life-threatening injuries in war zones
- 88 journalists and media workers were killed in 2018 (cpj.org)

metal trash can in the middle of a gunfire, and I actually felt really safe, Cerkez tells us.

– Aida also found a pear once, and decided to sit down on a bench to eat it. Such treats were rare, so she wanted to enjoy it even though buildings were falling down around us, Hvaal adds.

The truth of war hit hard when Cerkez experienced losing people dear to her. In the beginning, she thought the war would only last for a short time, and that someone would help them put an end to the killings. That did not happen, which angered her greatly.

– I thought about all the people around the world and wondered why they did not do anything. Why did they not help us?

Seeking danger zones

Morten Hvaal is one of the seemingly crazy people who seeks turbulent and chaotic situations. When he talks about how he ended up photographing the most horrible scenes, he makes it seem like the most natural choice for him to make.

As a child, he was fond of photography. His parents were very supportive of his hobby, and provided everything he needed to learn. His mother even helped him getting his first job as a photographer.

– I grew up traveling, so staying in one place did not appeal to me. Eventually I started working for the Norwegian News Agency (NTB) in Oslo. However, I was very internationally oriented, and did not want to work in Oslo, Hvaal says.

In the early 80's he started going to conflict-zones, as a freelancer for the AP. He started documenting the war in Lebanon and Sudan, but it was the way he documented the earthquake in Armenia in 1988 that made the news agency aware of the young photographer.

Morten Hvaal has many exciting and interesting stories to tell. In Armenia, he was 25 years old and unexperienced, but got a lot of help from the Armenians to photograph the terrible earthquake. He says they were all very kind and supportive of him, and even camouflaged him when the authorities walked by.

His next destination after Armenia was Afghanistan, during the Soviet withdrawal. However, his luck was not as good there as in Armenia. To get the shots he needed, he had to make friends and collaborate with photographers from other news agencies, or else he risked getting replaced by another reporter. To make friends, one of the things he did was sharing

“

I knew I could have saved lives, but I did not know how to at the time

”

his little bottle of tabasco to make their tasteless food a little more palatable.

– I still carry a bottle of tabasco with me when I travel, he says.

When everyone else are fleeing

When asked about her life before the war, Cerkez sighs and smiles a longing smile.

– Life was nice, she says.

During the cold war, Bosnia, then a part of Yugoslavia, was a neutral country. Cerkez lived a stable life and had everything she needed. She recalls how everyone had health insurance, and they could afford traveling in their spare time. When she was a child, her parents would take her on vacations to Spain and Greece. It was a naturally a shock to have it all taken away. Working as a fixer for the AP-journalists, she learned the importance and dangers of reporting from these areas.

– I knew I could have saved lives, but I did not know how to at the time, she says.

Seven years after the war, she took a first aid course for war journalists. Now, she and Hvaal wants to raise awareness about the importance of safety training before going to war zones. They traveled to Trondheim to talk about and raise money for

Reporters Instructed in Saving Colleagues (RISC), an organization that provides free training and equipment for freelance journalists.

– This training is often paid for by the news agencies. Freelancers often can't afford these courses, that is why we want to raise money so they can do this for free, Hvaal explains.

Making a change

Even though Hvaal already had a good amount of experience in covering wars, his time in Bosnia taught him a great deal about the importance of the job. He recalls the time he was encouraged to go photograph in a children's hospital. At first he said no, but in the end he was persuaded to go for a visit. In the hospital, he saw a girl named Irma, who at the time was heavily wounded and in a coma. He decided to take a couple of pictures of her and send it to the news agency. The pictures got included in a story about wounded children not getting the help they needed, because the Russians did not allow the kids to be evacuated. Hvaal and the rest of the team thought no one would do anything about it.

– Then someone called us and said the the CNN reporter Christiane Amanpour was standing outside the hospital. She was really

pissed off, Hvaal says.

Amanpour used her contacts to get president Bill Clinton on the phone, who she proceeded to question in a live broadcast from Sarajevo. After this, the british government flew in and took Irma and her father with them back to England. This stunt led to a rescue mission where all the children were evacuated from the hospital.

After a short time being hospitalized in England, Irma passed away, but she was the catalyst in saving the lives of hundreds of children.

– I can not take the credit for this. I did not even want to take the picture. But because of this, hundreds of kids were evacuated. I still get emotional when I talk about this, says Hvaal.

He still gets emails from the children who was saved as a result of his photograph of Irma.

– Working as a reporter in war zones, of course you want to make a difference. But that does not happen very often. **UD**

POINT AND SHOOT: Looking through the book Bosnia: 1992-95 with collections of powerful images from the Bosnian war. Among them is Hvaal's picture of Irma.

Fordommer og fornorsking

Fornorskningen av samene er en av de mørkeste periodene i norsk historie. Fordommene lever fremdeles.

TEKST: Marthe Stoksvik | FOTO: Michael Schult Ulriksen

Maja Fjellström og Lise Eder Murberg er begge samiske, men på veldig ulike måter.

Fjellström er fra Steinkjer, har vokst opp med reindrift og trives egentlig best når hun snakker samisk. Men for hvermannsen høres hun ut som en vaskeekte trønder.

– Jeg har opplevd å ha vært på kafé i byen for så å slakte rein senere på dagen, sier Fjellström.

Murberg vokste opp i Kongsberg. Faren hennes er samisk, men ikke moren. Som ung var det vanskelig å lære om den samiske kulturen da det samiske miljøet i Kongsberg er nærmest ikke-eksisterende. Begge jentene forsøker å balansere to kulturer.

– Vi er ikke bare samiske, eller bare norske. Vi er både samiske og norske.

Sammen med Fjellström jobber Murberg iherdig for å ta vare på sin samiske kultur. Hun forsøker å lære seg å snakke nord-samisk og har, i likhet med Fjellström, sydd sin egen kofte.

Samiske studenter i Trondheim

Selv om Fjellström og Murberg har hatt to vidt forskjellige samiske liv, har de et felles ønske om å ta vare på den samiske kulturen. Sammen møttes de i studentorganisasjonen for samiske studenter i Trondheim, Saemien Studeenth Tráantesne.

– Det er en plass hvor vi kan møtes og føle tilhørighet siden alle kommer med samme kultur og bakgrunn, sier Fjellström som er leder i studentorganisasjonen.

I studentorganisasjonen er det seks styre-medlemmer og rundt 20 medlemmer, alle er samer fra hele Norge.

Studentene er glade for å ha en arena der de kan dele sin samiske kultur med andre samiske

studenter. Noen ganger kan det være tungt å stå alene som samisk.

– Jeg har blitt kalt jævla lapp

Det er noe helt annet å være samisk i dag, enn det har vært tidligere. Men jentene møter fortsatt på fordommer, og mener det er en lang vei å gå før den samiske kulturen får den plassen den fortjener i samfunnet.

– Det henger fortsatt fordommer igjen etter fornorskingsperioden. Det er lite, men de er der, sier Fjellström.

Hun har opplevd å være på vei hjem en sen fredagskveld, ikledd kofte, og få ubehagelige kommentarer slengt etter seg. Spesielt når hun går alene.

– Jeg har blitt kalt jævla lapp og folk joika høylytt etter meg, sier Fjellström.

Murberg føler hun må rettferdiggjøre at hun er samisk, og forklare for andre at det å være samisk er mer enn å ha rein og bo i lavvo. Fra 1700-tallet foregikk det en fornorskning i Norge der det kun skulle være norsk språk på skolen. Dette bidro til en nedvurdering av den samiske kulturen.

– Familien min mistet det samiske språket under fornorskningen, og det er fremdeles sårt, sier Murberg.

Fjellström tror det er en stor del av den norske befolkningen som ikke vet nok om den samiske kulturen. Blant annet har hun savnet samisk kultur i lærebøkene på skolen.

– Da det var snakk om urfolk på skolen ble alltid urfolket i Amerika eller aboriginerne brukt som eksempel. Til tross for at vi i Norge har et helt eget urfolk, sier Fjellström. ►

REFLEKTERER KULTUREN: Lise Eder Murberg har familie fra Skånland. Det er der koften hennes stammer fra.

– NTNU må ta ansvar

Fjellström og Murberg mener NTNU har et spesielt stort ansvar for å bevare den samiske kulturen i Norge ved å inkludere det i undervisningen.

Magne Njåstad er professor ved institutt for historiske studier. Han forteller at det stemmer at NTNU har vært lite synlig på dette området.

– Det er ikke til å stikke under en stol at det er mye som kan gjøres, sier Njåstad.

Han forsikrer derimot om at det er endringer i vente.

– Vi føler en sterk forpliktelse til å kunne gi et tilbud der det sør-samiske blir ivaretatt og formidlet på universitetet, sier dekan ved Humanistisk fakultet, Anne Kristine Børresen.

Akkurat nå arbeides det mot å tydeliggjøre samisk historie i basisemnene i eldre og nyere historie. I tillegg planlegges det et

fordypningsemne i urfolkshistorie med hovedfokus på samisk kultur og historie på lektorutdanningen i historie.

– Det vil være et emne med sterke elementer fra samisk kultur og historie, sier Njåstad.

Framtiden som samisk

Gjennom studentorganisasjonen jobber studentene hardt for å bevare den samiske kulturen.

– Vi ønsker å påvirke der vi kan påvirke og vise fram til folk i Trondheim at vi befinner oss i sør-samisk område.

Sammen ønsker de å skape et miljø for samiske studenter i Trondheim som andre, unge samer kan føle tilhørighet til.

6. februar er den samiske nasjonaldagen og den skal markeres gjennom ulike arrangement på selve dagen og resten av uken. **UD**

SAMHOLD: Studentene i Saemien Studeenth Tráantesne skaper en felles arena hvor målet er å bevare den samiske kulturen. F.v Ida Therese Storslett, Julius Mihkkal Lindi, Lise Eder Murberg, Maja Sofie fjellström, Per Anton Øverseth Olsen og Elen Ravna.

En ny venn hvert femte minutt

Speedfriending har kommet til Norge. Er det virkelig mulig å få seg en ny venn i løpet av noen minutter?

TEKST: **Nora Holm Aftret** | ILLUSTRASJON: **Ólöf Eyjólfssdóttir**

– Vi ønsker oss et mer sosialt og jovialt samfunn, der det ikke er høy terskel for å ta kontakt med folk man ikke kjenner.

Christina Højgaard og Viktor Sanden er del av Nordic Vagabonds, en gjeng som blant annet arrangerer speedfriending i Norge. Konseptet går ut på at deltakerne sitter overfor hverandre på et langbord, og man får fem til syv minutter med hverandre før man skal snakke med neste person. Opplegget varer i en time, med mingling etterpå. Sanden sitt første møte med konseptet var via en artikkel på nett.

– Saken handlet om et amerikansk universitet som arrangerte speedfriending for studentene sine.

Et par år senere var han og Højgaard tilflyttere i Oslo. De savnet et større nettverk, med folk som de for eksempel kunne dra ut med. De startet dermed opp en egen festival med det formål at folk kunne bli kjent og få nye venner.

– Vi arrangerte speedfriending på starten av hver festivaldag, og fikk mange gode tilbakemeldinger. Siden har det vært speedfriending i flere norske byer, blant annet i Oslo, Drammen, Stavanger og Trondheim, forteller Højgaard.

Trygt, fint og hyggelig

En av dem som har vært på speedfriending er Vilde Bratland Erikstad, programleder for *Innafor* på

NRK. Hun deltok på arrangementet i forbindelse med at programmet tok opp temaet ensomhet.

– Jeg var ganske nervøs for det, siden jeg så for meg at vi som var der ble plassert i en satt ramme, med fokus på at nå skal dere bli kjent.

På forhånd syntes Erikstad at situasjonen virket unaturlig, fordi man i virkeligheten har muligheten til å gå dersom samtalen går tregt. Hun lærte derimot at en samtale ofte er vanskeligst i løpet av de to første minuttene, og gikk derfra med et positivt inntrykk.

– Det var både trygt, fint og hyggelig. Alle var jo der av samme grunn, så det var ganske lav terskel for å skulle snakke med folk. I tillegg var det ikke vanskelig å legge til folk på sosiale medier etterpå, for senere å kunne finne på noe.

Viktig med felles interesser

Stipendiat Tor Anders Bye ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap på NTNU interesserer seg for temaer som offentlighet, sivilsamfunn og sosial interaksjon. Han tror speedfriending som konsept kan fungere, men at enkelte komponenter likevel bør være på plass for at folk skal kunne etablere varige vennskap.

– At en allerede deler en rekke felles interesser med motparten vil være viktigst. At begge er musikkinteresserte hjelper mye, men dersom

den ene liker svartmetall og den andre har spilt i klassiske strykekvartetter, kan det jo selvfølgelig være vanskeligere å oppnå god kontakt.

Bye ser ikke noen negative sider ved speedfriending annet enn at det kan oppstå skjevheter i hvilke forventninger man har til hverandre. Eksempelvis kan den ene parten være interessert i å innlede enten et seksuelt eller romantisk forhold, mens den andre ikke deler deres ønske.

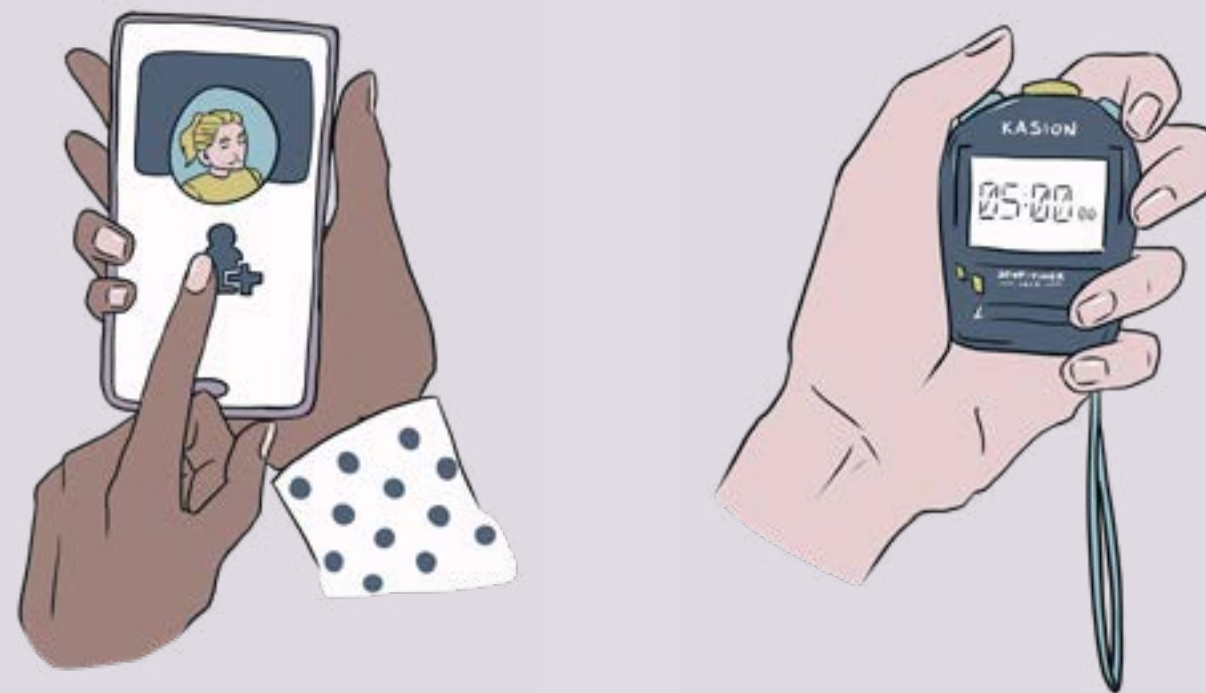
– Men det er jo en problemstilling som kan oppstå utenfor speedfriending også, sier han.

Tiltak mot ensomhet blant studenter

I fjor høst ble resultatene fra Studentenes Helse- og Trivselsundersøkelse offentliggjort, hvor en av tre studenter svarte at de følte seg ensomme. Bye påpeker at et helt nytt bosted og store studiekull kan bidra til at mange føler seg ensomme akkurat i de første semestrene.

– Dette gjør at noen kan falle ut, fordi omgivelsene blir for store. I tillegg er det høye krav om deltakelse på studiet, som gjør at folk mister overskudd til å bli kjent med nye folk.

Bye er klar over at Trondheim har mange tilbud til studentene, men at selv studentfrivilligheten og linjeforeningene kan ha begrensninger og kapasitetsproblemer.

– Det kan også være at mange studenter ikke får nok informasjon om eller har oversikt over alle tilbudene som finnes rundt omkring i byen.

Højgaard og Sanden mener speedfriending kan være et godt mottiltak mot ensomhet, og de samarbeider med universiteter for å nå ut til studentene. På de ordinære arrangementene ser de likevel en overvekt av folk som nettopp er ferdige med studiene, og som kanskje har flyttet til en ny by på grunn av jobb.

Når det gjelder hvem som er den typiske «speedfrieren» tror Bye at opplegget vil kunne tiltrekke seg hvem som helst, men at mennesker med gode kommunikasjonsevner vil

kunne ha et fortrinn i en slik situasjon.

– Er du sosial og utadvendt, vil du muligens ha større sjanser til å kunne pitche deg selv bedre i løpet av kort tid. I motsetning til andre settinger vil speedfriending dreie seg mye mer om ens kommunikasjonsstil, hvilken kjemi man får med motparten og muligens litt flaks, avhengig av hvem du blir plassert overfor.

Anbefaler også andre aktiviteter

Erikstad forteller at det var mange forskjellige typer mennesker som deltok på arrangementet, og at hun selv fikk seg en venninne etter speedfriendingen.

– Jeg hadde fordommer om at det kun var folk som slet sosialt som dukket opp på speedfriending, men der tok jeg feil. Det var rett og slett en veldig avslappet stemning der, og jeg synes alle kan ha nytte av å øve seg på å snakke med nye folk og innse at det ikke er noe farlig.

Hun mener også at flere studenter kan ha nytte av speedfriending for å bli kjent med nye folk, men anbefaler å utforske andre aktiviteter i tillegg.

– Jeg tror det er lurt å finne seg et miljø med folk som har felles interesser som deg, som for eksempel et fotballag, en strikkeklubb eller lignende. Da har dere alltid noe å snakke om og kan trives med den samme hobbyen. **UD**

– Hjemmefrontmuseet har fungert som en kameratklubb for veteraner

Å spørre om motstandsbevegelsen gjorde noe feil, har blitt ansett som illegitimt, hevder Marte Michelet.

TEKST: **Ola Haugstad** | FOTO: **Michael Schult Ulriksen**

– Norge hadde en sterk og godt organisert motstandsbevegelse, vi har en lang grense mot Sverige, og det var så få jøder i Norge. Det er et dirrende spørsmål: Hvorfor klarte man ikke å redde flere?

Spørsmålet stilles av Marte Michelet, forfatter av *Hva visste hjemmefronten?*, som kom ut på senhøsten i fjor. Michelet hevdet å ha bevis for at sentrale personer i motstandsbevegelsen fikk forhåndsinformasjon om den forestående jødeutryddelsen. Den informasjonen kom til Norge via informanter som satt sentralt i tysk etterretning, antakelig flere måneder før massearrestasjonen av jøder tok til i oktober 1942. Av 2100 norske jøder flyktet 1200 til Sverige, mens 773 ble sendt til nazistenes dødsleirer. Kun 38 av dem overlevde.

– Skal vi være fornøyd med de jødene vi reddet, eller skal vi synes det er opprørende at 40 prosent av dem ble borte?

Det er lett å tenke at det tross alt var bra at man klarte å redde så mange. Men et slikt resonnement kan bidra til å legitimere hjemmefronten, hevder Michelet.

– Det er jo kjempebra, ingen benekter det. Men andelen av den jødiske befolkningen som ble drept, er den høyeste blant okkuperte land i Vest-Europa etter Nederland.

MARTE MICHELET

Aktuell med:

Boka *Hva visste hjemmefronten?*

Tips til Trondheimsstudenten:

Gjør alt. Alle erfaringer er verdifulle. Du aner ikke hva du får bruk for i livet, så gjør alt du interesserer deg for. Det viktigste i livet er ikke å kunne pensum.

Største kulturopplevelse:

Det som har gjort aller størst inntrykk var å se Prince da jeg var 13 år gammel. Det føltes som om jeg svevde i to timer. Det var uslåelig.

Hvilken kjendis vil du bo i kollektiv med:

Yuval Harari (forfatter av bl.a. *Sapiens* og *Homo Deus* red.anm.). Iallfall i noen måneder.

Michelet har vært opptatt av å kartlegge hjemmefrontens respons på jødedeportasjonene: Når kom den? Hvordan responderte man? Hva drev responsen, og hva hindret den?

– Det er snakk om 735 liv. Det finnes ikke noe i norgeshistorien som kan måle seg med dette. Vi er nødt til å grave dypere for å forstå hvorfor deportasjonene ikke ble oppfattet som et akutt problem hos motstandsbevegelsen. Vi kan ikke nøye oss med at noen ble reddet.

Urimelig kritikk

I kjølvannet av utgivelsen har debatten gått hardt for seg. Michelet har blant annet blitt kritisert for å være moraliserende og å skrive historie med dagens briller i stedet for forsøke å forstå hvorfor motstandsfolkene handlet som de gjorde. Selv avfeier hun kritikken som irrelevant for hennes hovedpoeng.

– De som ikke vil at denne boken skal finnes, må bare leve med den. De sinteste og mest aggressive har spilt ut sine kort, og det de hadde å komme med var ikke noe særlig. Ingen har jo kommet med vektige innvendinger mot hovedressonnementet, sier Michelet.

– En del av kritikken har vært amper og mistenkeliggjørende, der den minste transkriberingsfeil framstilles som bevisst ►

◀ **UBERETTIGET KRITIKK:** Michelet mener at boka hennes har tjent på den hissigste debatten. – Det er ingen bok i Norge som er så grundig faktsjekkert som min, hevder hun.

“

Forhåndsvarslene har aldri vært ordentlig undersøkt. Man har tatt det motstandsaktørene selv har sagt for god fisk.

”

manipulasjon. Å bli beskyldt for omfattende sitatfusk er ganske heavy. Det holder jo ikke vann! De har måttet trekke seg på de droyeste utfallene.

Tvert imot hevder Michelet at det er kritikerne hennes som er moraliserende.

– Det er en sterk tendens blant mine kritikere til å finne på forklaringer om at hjemmefronten måtte handle på en viss måte.

Michelet viser til at Gunnar Sønsteby stengte sitt fluktnettverk samme dag som massearrestasjonene av jødene. Hun mener flere historikere hevder at Sønsteby anså denne avgjørelsen som militært nødvendig. Det har de ifølge Michelet ikke grunnlag for å hevde.

– Man finner på argumenter uten belegg i kildematerialet som skal gi den beslutningen moralsk legitimitet. Det er også en form for moralisme.

– Det har vært den svakeste delen av motpartens argumenter. Det er paradoksalt å bli belært om kildebruk, etterpåklokskap og moralisme av aktører som selektivt har plukket ut hva de vil vise fram, og konstruert en fortelling.

Michelet innrømmer at det er tilfeller der hun har gjort mindre feil.

– Men alle hovedpåstandene mine står jeg ved. De står støtt, holder hun fast.

Oppgjør med heltefortellinger

Michelet er åpen for at kildegrunnlaget kan tolkes ulikt. Et av stridsspørsmålene har vært intervjuene Gunnar Sønsteby og Arvid Brodersen ga historikeren Ragnar Ulstein på 70-tallet. Her sier Sønsteby og Brodersen at de fikk vite om den forestående jødedeportasjonen på forhånd. Michelets kritikere har vektlagt at intervjuene foregikk flere tiår etter krigen, og at motstandsmennene husker feil.

– Sønsteby kan ha husket feil. Men at han må ha husket feil er en merkelig påstand.

Michelets bok er et oppgjør med tidligere historieskriving om krigen og jødeutryddelsen, som i stor grad har vært dominert av heltefortellinger med lite rom for alternative forståelser og forklaringer.

– Man har insistert på at motstandsbevegelsen har gjort det de kunne, men det er aldri blitt undersøkt. Ingen har gått inn i de tyske varslene. Hva ble sagt? Hva visste de egentlig? Det er ikke et bagatellmessig spørsmål.

Hjemmefrontmuseet har iallfall delvis bidratt til hegemoniet i historieskrivinga, ifølge Michelet, selv om hun insisterer på at det er flere gode forskere som har jobbet for museet.

– Men det er viktig å ha et kritisk blikk på

hvordan museet har kommet til og rollen det har spilt. Det har fungert dels som en kameratklubb for veteraner, og etter hvert som de har gått bort har deres etterkommere kommet til. Båndene til motstandsfolkenes familier er sterke, noe som gjør det vanskelig å beholde en kritisk avstand til kildematerialet, sier han

Jødene uglesett

En del av svaret på hvorfor ikke mer ble gjort for å redde jødene, har å gjøre med holdningene overfor blant motstandsfolk og nordmenn generelt. Michelet maler et lite flatterende bilde av sentrale motstandspersoner, både i hjemmefronten og i eksilregjeringen i London, som også fikk tydelige varsler om de tyske utryddingsleirene. Befolkningen generelt møtte jødene med en i beste fall likegyldig holdning, med noen hederlige unntak.

– Motstandsbevegelsen så ikke på jødeforfølgelsen som en sak de kunne mobilisere på, sier Michelet.

– Det er nok vanskelig å forstå for alle nordmenn, uavhengig av generasjon, hvor uglesett jødene faktisk var på den tiden. **UD**

Sparker oppover

Helene Uris *Hvem sa hva?* er sakprosaen som virkelig vil utfordre dine egne språklige fordommer og dårlige språkvaner.

TEKST: Tomine Barstad Solvang

FOTO: Gyldendal forlag

Hvem sa hva? fra 2018 handler om språklige kjønnsforskjeller. Uri begynte språkprosjektet for drøyt ti år siden, ved å klippe ut de avisartiklene som tydeliggjorde hvor stor forskjell det er i omtalelsen av kvinner og menn i media. Dette prosjektet har resultert i en interessant, morsom og ikke minst viktig bok.

Boka er delt inn i to deler, der den første delen tar for seg forskjeller på hvordan kvinner og menn snakker. Den andre delen tar for seg forskjellen på hvordan kvinner og menn blir omtalt i litteratur, media, ordbøker, i offentligheten og privat. Hvorfor er det noen som kaller litteratur skrevet av kvinner «kvinnelitteratur»? Hvorfor mener enkelte kjente, norske mannlige forfattere at litteratur skrevet av kvinner er uinteressant? Og hvorfor er det så få kvinner som vinner priser og blir anerkjent?

Det er ikke meningen at man skal få svar på alle disse spørsmålene i *Hvem sa hva?*, baktanken er nok heller at leseren skal reflektere rundt sin egen språkbruk. For språkbruken vår, den er ganske

tydelig kjønna. Og språk kan bidra til å endre holdninger. Et eksempel Uri trekker fram er ordet *voldtektskultur*. Et begrep som har blitt tatt i bruk for å sette ord på et fenomen som preger den kulturen vi lever i.

Uri utelukker ikke en eneste detalj, og hun vet å sparke oppover. Den avdøde språkforskeren Otto Jespersen får gjennomgå for sin sexistiske og synsete forskning, det samme gjør språkviterne Finn-Erik Vinje og Sylfest Lomheim. Dette tilfører boka energi og humor, nettopp fordi Uri sikter og treffer så godt.

Blant navn verdt å nevne, trekker Uri fram Simone de Beauvoir, Siri Hustvedt, Toril Moi og Sigrid Sollund som viktige stemmer og bidragsyttere. Og Uri sier selv; hvis ikke kvinner skriver om kvinner, er det ingen som gjør det. Det er forfriskende å lese sakprosa som er såpass representert av *det annet kjønn*, men det skulle vel bare mangle. Eller?

Helene Uri kommer til Litteraturhuset 6. februar

Surrender to the current of *Once Upon a River*

Stories are like rivers, and this is one whose current you'll want to surrender to.

TEKST: Cathrine Solemslie Sæther

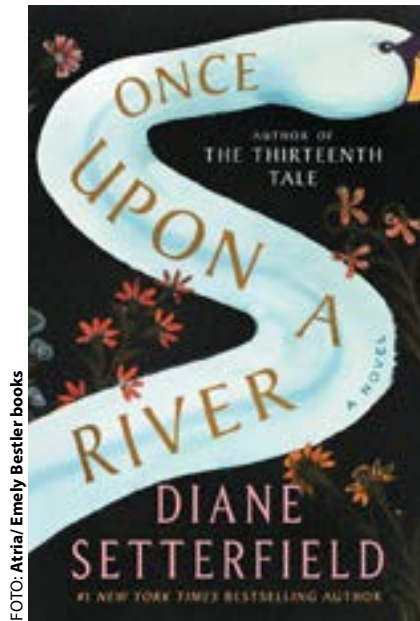

FOTO: Arria/ Emely Boster books

Following Diane Setterfield's somewhat underwhelming *Bellman & Black* there is now *Once Upon a River* which fortunately is closer to the standard of her debut novel that earned her acclaim, *The Thirteenth Tale*. Set in 19th century England it features a mystery that begins one winter night in a tavern by the Thames. A stranger collapses inside with the drowned body of a girl who later returns miraculously to life.

Following this, a varied array of well-crafted characters are introduced along with the question of whose child this is. This drives the story as different parents who thought they lost their child to the river lay claim to the girl and many a character's tragic tale is unveiled. Lost children become a central theme as the relationship between parent and child is portrayed in interestingly different ways.

The story makes keen use of folklore and the tradition of oral storytelling in its narrative style and setting. Vivid description, dialogue and action is expertly balanced, especially at the beginning

of the story. It is an atmospheric novel that draws you in with a narrator that is engaging and invites the reader to consider the nature of storytelling as the narrative develops. Stories are like rivers, Setterfield explains, and makes elegant use of the metaphor, often to great effect.

At times, the river imagery can get heavy handed. Also, the exaggerated narrator voice that is most of the time used effectively to enhance the focus on storytelling can at times be overly theatrical. An example of this is the tendency to have characters make dramatic statements as one. This sadly pulls the reader out of the experience. Nor does the story's conclusion quite live up to the promise of its impressive beginning.

Largely *Once Upon a River* is a captivating novel with a memorable setting where the river is as much a mysterious character as the little girl. It offers a great combination of folklore and historical setting, engaging characters and more than one mystery to uncover. Also, the cover for the paperback is gorgeous.

Spis heller fiskepinnene dine hjemme

Maten er middelmådig i Trondheims største buffé.

TEKST OG FOTO: **Piffi & Gastromat**

– Dette ligner en strandkafe i Pattaya, konstaterer Gastromat. Piffi må si seg enig, selv om han vet at hans allvitende og ualminnelig kloke kollega aldri har vært i Thailand. De befinner seg i toppen av trønderhovedstadens finansielle kraftsentrum, Trondheim Torg.

Utenfor spisestedet Thai Thai står fargeglade stoler og enorme strandparasoller, okkupert av familier med buffékropp og noen enslige menn over seksti. Piffi lurar nesten på om baht er gangbar valuta på dette etablissementet, men tanken glipper i det han får øye på den bugnende buffeten.

Like lett å spise som sandpapir

– Dette er den største buffeten jeg noen gang har sett, kommer den evig optimistiske Gastromat ham i forkjøpet.

Her er det fritert fisk, rekechips, vårruller, grillspyd, woker, sushi, kjøtt i orientalske sauser, mandarinkake og brownies, bare for å nevne noe. Det ser innbydende ut med sine friske farger og stram organisering. De to garvede anmelderne aner ikke at deres storslåtte forventninger skal legges i grus i det de svetter seg for å innta maten.

– Kyllingen er like tørr som sandpapir, utbryter Gastromat, og legger demonstrativt den kalde og ihjelfriterte kyllingklumpen tilbake på tallerkenen.

– Men vårrullene er gode hvis man dypper dem i sursøt saus.

– Det kan ikke være et godt tegn, sier Piffi med kjennermine og skotter lengselsfullt bort på dessertene.

Kremete sushi

Flere av rettene har stått for lenge, slik at de allerede er kalde i det de lander på duoens

tallerkener. Tydeligvis er buffeen for stor å holde i gang for de få ansatte som befinner seg bak disken. Kjøttet i biffwoken er seigt, og det samme gjelder kyllingwoken. Det smaker mest av gammelt overlær. Seigt og salt etter mange turer på norske vinterveier.

– Se hva jeg fant, sier Gastromat og bretter til side laksen på nigiribiten.

Der ligger det et stykke kremost, nok til å dekke to skiver kneip. Fiskestykkeene er riktignok generøse, men for mye kremost og chilimajo overdøver helt smaken av fisk.

Fiskepinner på thailandsk vis

Men det finnes lyspunkter i middagsbuffeen. Woken med fritert svinekjøtt, chili og basilikum smaker friskt av grønnsaker. Svinekjøttet er mørt og retten smaker en anelse sterkt. Ikke nok for store gutter, men likevel. Frityrfisken er også en vinner, sprø, akkurat passe fritert med store biter med strøkavring som prikken over i-en.

– Hvis jeg skulle spist på Thai Thai igjen hadde jeg lesset tallerkenen full med fritert fisk, sier Gastromat.

– Om du bare skal komme hit for å spise frityrstekt fisk, kan du like godt spise fiskepinner hjemme, konkluder Piffi, som nå er klar for dessert.

Desserten ligner en svamp

Han ligner en 16 år gammel gutt på vei inn i en pornobutikk i det han setter kursen mot dessertdisken. Tilbake ved bordet setter han tennene i et generøst stykke sitronfromasj. Det er skuffelse å spore i hans grådige blick.

– Dette er altfor søtt, dessuten smaker kaken kunstig sitronekstrakt. Og hvorfor er det persilleblader på kakene, spør Piffi skuffet.

UTVALG
MAT FOR PENGENE
SERVICE
MILJØ
TOTALOPPLEVELSE

BUFFÉ

Hvor: Thai Thai, Trondheim torg.

Vi spiste: Fritert fisk, svin og kylling, wok, pad gai, kylling i sursøt saus, grillspyd, sushi, rekechips og vårruller til hovedrett. Gelé, kuleis, brownie, tiramisu, sitronfromasj, sjokoladefromasj, mandarinkake, jordbærkake, honningmelon og kaffe til dessert.

Pris: Kl. 10-14: 199 kroner. Kl. 14-stengetid: 229 kroner.

Tidspunkt for buffé: Hele dagen.

Studentrabatt: Nei.

Hvem passer det for: Du som foretrekker «thai chicken» fra Findus.

Klientell: Kjøpesenterfolket.

Utsikt: Kjipe kjedebutikker.

Vegetar: Ja.

Rullestolvennlig: Ja.

Insidertips: Ikke spar plass til desserten!

ET DØENDE MEDIE I BEVEGELSE

Tegneserier lider på lik linje som andre underholdningsmedier. I den norske bransjen har det likevel skjedd oppsiktsvekkende og interessante endringer.

KOMMENTAR

TROND JOHAN STAVÅS

Illustratør

Som aktiv utøver i den niende kunstart, følger jeg ivrig med på nyheter i bransjen. I 2018 var det flere grunner til å sette kaffen i halsen. Etter 20 år med tegneserien *Rocky* legger svenske Martin Kellerman fra seg tusjen for godt. Etter 54 år blir bladet *Fantomet* lagt ned på grunn av sviktende salgstall. *Donald Duck & co*, som i fjor hadde 70-årsjubileum som eget blad i Norge, er nå på sitt laveste når det gjelder månedlig opplag. Til tross for urovekkende nyheter om salgstall, ble det i fjor høst meldt at Egmonts flaggskip, *Pondus*, ble kåret til Norges mest leste blad av Mediebedriftenes landsforening.

Like etter gikk både *Pondus* og *Lunch* ut av gigantforlaget Egmont, og inn i det nyoppstartede Strand Forlag. Å miste millionomsetningen til disse merkevarene, gjorde at Egmont måtte fylle tomrommet med noe annet. Derfor har de valgt å gi ut stripeserien *Radio Gaga* av Øyvind Sagåsen i eget

blad. *Rutetid*-bladet blir erstattet av *Ruter*. Samtidig forteller Torbjørn Lien, skaperen av tegneserien *Kollektivet*, at han melder overgang fra Vigmostad & Bjørke til Egmont.

At etablerte serier bytter forlag, er ikke nytt. *Pondus* har tidligere vært i Bladkompaniet og Schibsted, det samme har *Kollektivet*, og i januar 2018 forlot *Nemi* også Egmont til fordel for Gyldendal. Men at så mange endringer har skjedd på så kort tid er uvanlig. Egmont hadde i lang tid et slags monopol på de største tegneseriene, og det vi har vært vitne til nå er et enormt maktskifte. Sterke merkevarer som *Pondus*, *Lunch* og *Nemi* kommer til å selge uansett, og forlagskifte har som regel lite å si på serienes kvalitet og utvikling. Hvordan Egmonts nysatsinger gjør det, vil vise seg.

Det virker som at norske tegneserieromaner aldri har gjort det så bra som nå. Malin Falchs *Nordlys* fikk i 2018 både Arks Barnebokpris og Pondus-prisen, og hun kommer med oppfølgeren i april i år. Steffen Kvernlands *En frivillig død* får terningkast fem og seks kastet etter seg, og album nummer to av *Krüger* og *Krogh* topper fortsatt salgslistene. Og julehefter selger fortsatt godt.

Flere og flere serieskapere benytter seg av sosiale medier for å nå ut. Kenneth Larsens *Bestis* har passert over hundre tusen følgere på Instagram. Tidligere nevnte Torbjørn Lien benytter seg også av Instagram for å nå ut til et nytt publikum. Jens K. Styves *Dunce* gjør det også bra både på trykk og på nett. Bergens-baserte InkyPen har utviklet en app til Nintendo Switch av alle plattformer, som de kaller en slags «Netflix for tegneserier». Appen fokuserer på internasjonale serier og amerikanske superhelter. De største millionsuksessene som kommer fra Hollywood er jo tross alt superheltilmer, så der har de utvilsomt et publikum. Grunnlegger av InkyPen, Peter Wingaard Meldahl, forteller til NRK at tegneserier ikke har funnet en optimal måte å digitalisere seg på. Meldahl er inne på noe, tegneserier må i likhet med andre medier modernisere seg og tilpasse seg nye plattformer. Instagrams sveipefunksjon fungerer godt for serier, men – på internett forventes alt å være gratis. Når alt kommer til alt, så er det inntekt alt handler om, også i tegneserier. Joda, tegneseriemediet kryper videre, men har behov for respirator. Kanskje et elektrosjokk må til for å få mediet skikkelig på beina igjen?

ILLUSTRASJON: **Trond Johan Stavås**

Trondheim Calling

TEKST OG FOTO: Sander Engen

Vi har vært på Trondheim Calling og anmeldt stjernekonserterne til artister fra hele landet.

Les anmeldelsene og se resten av bildene på underdusken.no

500 kultur-kroner i inngang, takk

ISFiT beskriver sin egen kulturelle plattform som en arena hvor kulturelle barrierer skal brytes, men framstår som en forholdsvis stor kulturell barriere i seg selv.

KOMMENTAR

MARKUS LYNUM

Journalist

Det er i midten av februar, og du og gjengen har tatt turen ned på Samfundet for å delta på normale helgeaktiviteter for studenter i tjueårene. På vei inn til Storsalen får man høre at det denne lørdagskvelden er en artist ved navnet Bob the Drag Queen som har inntatt scenen. Etter å ha trukket seg tilbake til Edgar for å konsumere noen enheter med øl, rusler gjengen opp til Klubben for å danse. Her blir man stoppet i døren og får høre at man for den ringe sum av 75 kroner kan delta på etterfesten til Bob the Drag Queen, hvor DJ Danby Choi setter stemningen med groovy techno. Etter å ha danset fra seg en stund kommer det en hipster-

lignende kis bort og hvisker noe inn i øret ditt. Hva han sier er noe uklart grunnet technoen, men man klarer å få med seg ordene «Proust», «Bukowski» og «Sartre». «Hva pokker er det som skjer?», spør du deg selv. Jo, ISFiT skjer.

Den internasjonale studentfestivalen i Trondheim, ISFiT, har jobbet for å skape solidaritet mellom studenter på tvers av lande-grenser siden oppstarten i 1988. Festivalen har en klart mer politisk profil enn for eksempel UKA, spesielt tydeliggjort av at den velger ut et dagsaktuelt tema som skal knyttes til arrangementene.

Årets tema er migrasjon, og festivalen har i den anledning satt sammen en ekstensiv kulturplattform som skal tilby alt fra debattmøter og poesiopplesning, til konserter og silent disco. Da det framstår åpenbart at arrangementer

som debattmøter og poesiaftener fort trekker de som allerede er spesielt interesserte i årets tema, er det litt påfallende at det resterende kulturprogrammet ser ut til å henvende seg til nevnte gruppe.

Om man ser på festivalens største musikalske trekkplastre, Razika og Gurls, fremstår det som om ISFiT sitt musikalske program har sikket seg inn på den delen av Trondheims studenter som gjerne iklær seg lusekofte og et par med Dr. Martens på bena. Selv om begge bandene lager god og spennende musikk, så er det musikk som fort kan assosieres med den politiske kjøkkenklubben som oppstår på hjemmefester, og fort trekker de individene som ville blitt trukket til festivalens av debattmøter i seg selv.

Dykker man enda lengre ned i musikkprogrammet til ISFiT finner man artister som Nosizwe, S.L.Y.C, Ash Koosha, Jakob Ogawa, José Gonzáles og Havara. Samtlige av artistene krever at man har en noenlunde sær musikksmak, og foretrekker å nikke anerkjennende med hodet framfor å danse på konserter. Blant ISFiT's mer demokratiske kulturarrangementer, finner vi innslag av stand-up, impro og silent disco, men de tre arrangementene blir som en dråpe i havet sammenlignet med resten av programmet.

For å konkludere, så vil nok ISFiT's musikk- og underholdningsprogram appellere til dem som fra før er interessert i opplegg som debattmøter, poesikvelder og samtaler om migrasjon i Edgar. Om intensjonen bak ISFiT's kulturprogram har vært å skape et snevert kulturtilbud for nevnte gruppe kan det helt fint aksepteres, men man trenger ikke en doktorgrad i klasseanalyse for å skjønne at det fremmedgjør et stort potensielt publikum. Musikk- og kulturprogrammet i år kunne blitt anvendt til å trekke enda flere til festivalen for å promotere årets tema. Snarere framstår ISFiT's kulturplattform som en arena hvor den kommende, høyt utdannede middelklassen kan sosialisere i trygge omgivelser etter en lang dag med debattmøter og innledninger, for de så rusler videre på nachspiel for å løse verdensproblemer.

ILLUSTRASJON: Olof Eyjolfsson

ILLUSTRASJON: Astrid Behler

Kulturkapitalistens bekjennelser

Jeg trodde i lang tid at guilty pleasures bare var musikk du har litt ironisk distanse til. Jeg tok feil.

KOMMENTAR

FREDERICK ANDRÉ BAADE

Journalist

Som skribent i musikkredaksjonen og som student ved musikkvitenskap, liker jeg å tro at jeg har en ufeilbarlig musikksmak og at jeg er immun mot såkalte guilty pleasures. Jeg er jo tross alt en av kulturens portvoktere, med lommene fulle av kulturell kapital. Alt det jeg hører på og forfekter som god musikk, kan jeg stå for. For jeg vet jo hva den beste musikken er. Eller rettere sagt – jeg trodde jeg visste det, inntil jeg for en stund siden foretok et dypdykk og en skikkelig rengjøring av spillelistene mine.

Jeg skulle egentlig jobbe med masterprosjektet mitt, men en sur kaffekopp og en rundtur på Spotify var så mye mer forlokkende. Et kjapt sveip over biblioteket mitt viste fort at de aller fleste av et titalls spillelister verken hadde blitt pleid eller lyttet til på år og dag. Flere av dem nærmet seg også ti år i alder, og var blitt gravplasser hvor musikken jeg elsket som tenårings nå støvet ned og råtnet i glemsel. Støvet må ha satt seg på hjernen, for jeg fikk for første gang i livet en ukontrollerbar trang til å rydde. Masteren måtte bare vente.

En av de lengste og eldste spillelistene mine het bare «FGR». Hva enn det står for har jeg glemt for lengst, og hva slags musikk jeg ville ha på listen glemte jeg tydeligvis ganske fort også. Der inne fant jeg både Zeppelin og Nickelback; Death og Britney Spears; Flying Lotus og the Allman Brothers Band. Med andre ord en rettelig lapskaus av søppel og gullkorn. Musikk jeg fortsatt digger i dag, musikk jeg hadde glemt at eksisterte og musikk som får magesekken til å vrenge seg når jeg tenker på hvor mye jeg hørte på det, hvor mye jeg faktisk likte det og hvor sterkt det fortsatt treffer meg i dag.

Og, ja, jeg horte faktisk på Nickelback – ganske mye også. Jeg tror til og med jeg har samtlige av

CD-ene deres opp til *Dark Horse* liggende i en pappeske hjemme. Sammen med Red Hot Chili Peppers og the Beatles (jeg var altså ikke helt på jordet) sto de nok for nitti prosent av mitt musikkonsum på ungdomsskolen. Men det var selvsagt før jeg fikk med meg at man egentlig ikke har lov til å like Nickelback.

Denne lettere traumatiske opplevelsen, og åpenbaringen om at jeg ikke alltid har vært en kulturens portvokter, fikk meg til å innse noe om guilty pleasures. Det er ikke bare det å gaule med til ABBA foran speilet før du skal på fest, eller å sette på Rick Astley i vennlig selskap fordi «det er jævlig funny, da». For meg er en guilty pleasure den musikken jeg ikke kan la være å reagere positivt på, men som ikke stemmer overens med mitt eget selvilde lenger. For eksempel: Sevendust. Et relativt generisk nu-metal band med soul-elementer. Skikkelig kårny greier som jeg hørte altfor mye på i tenårene. Det er ikke noe jeg kunne tenkt meg å høre på i dag, men da jeg satt på plata *Animosity* idet jeg ryddet i listene mine, var det som å sitte på gutterommet igjen og late som om hele verden var i mot meg. Om jeg noen gang får alzheimers kan den plata sannsynligvis få meg til å kvikne litt til. Det er flaut det.

Ryddinga var heldigvis ikke bare en negativ opplevelse. Det var en ganske sunn virkelighets-sjekk, og det var morsomt å se hvor mye tull jeg har hørt på opp gjennom årene. Det var også rart å se hvor tidlig jeg oppdaget band som Sonic Youth, ett av mine favorittband i dag som jeg tydeligvis brukte noen år på å forstå meg på. Jeg fant også mye bra musikk jeg hadde glemt, som SPAN, Jarle Bernhofts første band som jeg lyttet ihjel på VGS og som lå dødt i spillelistene mine i lang tid, men som nå begynner å få tung rotasjon hos meg igjen.

Jeg anbefaler derfor å ta en titt igjennom de gamle spillelistene dine. Grin og le litt. Masteren kan vente.

TEKST: Markus Lynum | FOTO: Polydor Records

James Blake - Assume Form

Han kler kjærlighetsmusikken opp i stilige musikkarrangementer, hvor det mel-ankolske og det ekstatiske får utfolde seg i paradoksal harmoni.

James Blakes fjerde albumutgivelse *Assume Form* er så langt det mest ekstroverte albumet i den britiske produsentens diskografi. Musikken gir inntrykk av en stillferdig tilfredshet med tilværelsen, og framstår som en ny, spennende retning i musikken James Blake produserer.

Blake setter i åpningslåta «Assume Form» spørsmålstegn ved hva i alle dager hans utkårede vil med ham, og svarer på sitt eget retoriske spørsmål ved å ramse opp samtlige kvaliteter han ønsker å bringe inn i forholdet. Deretter fortsetter albumet inn i en kjærlighetspåført rus, hvor Travis Scott og Metro Boomin gir Blake en hjelpende hånd i å fange følelsen musikalsk.

James Blake og Metro Boomin beveger seg begge videre inn i låta «Tell Them», hvor Moses Sumneys sårbare falsett setter tonen når Blake sliter med å formidle følelsene sine om forholdet. Deretter kommer en av skivens fineste låter, «Into the red», der en durstemt pianomelodi over et ellers småmelankolsk synthlandskap setter en øm tone for Blakes forguding av sin utkårede.

Herfra setter forelskelsen gassen i bønn gjennom låter der det nesten blir hakket for klissete, som låta «Barefeet in the Park». Heldigvis bringes det hele trygt i havn igjen når Blake fyrer opp en deilig soul-sample på låta «Can't Believe The Way We Flow». Etter fire og et halvt minutt med ekstase tar skiva en tur inn i kjærlighetsparanoiaen, og når sitt paranoide klimaks med André 3000s vers i låta «Where's the Catch?». Låtas paniske lydbilde gjør det klart og tydelig at gjestebidragene på *Assume Form* er noe Blake har tenkt nøye gjennom.

Skiva stabiliserer seg over de neste fire låtene, hvor James Blake bringer albumet til en rolig og sterk avslutning, som intuitivt gir dopaminlagrene i hjernen min et solid sug etter enda mer. Kort oppsummert: Sjekk det ut, helt seriøst.

TEKST: Maren Høgevold Busterud
FOTO: Crispin Glover Records

Spidergawd - V

Trondheimsbandet Spidergawd slapp album nummer fem tidligere i januar, derav tittelen *Spidergawd V*. Og for en fryd det var å lytte til.

Supergruppa har ikke lagt inn ett øyeblikk for kjedsomhet eller til refleksjon – det dunderer i vei. Med et hint av groove og en energi som tvinger frem rykninger i hele kroppen, så er dette en metallskive jeg gjetter på at de fleste kan klare å like.

Introen til første spor, «All and Everything», fascinerer deg med en forførende saksofon. Resten av låta står til de høye forventningene som skapes her – den er spekket av fete riff og gir en følelse av å være midt i en moshpit i refrengene. Tempoet er høyt og hamrer løs, men det dystre ved låta er likevel sterkt. Følelsen av fest fortsetter i «Ritual Supernatural», selv om denne mangler kanskje mer av det dystre elementet. Ikke til forkleinelse på noen måte.

En av mine umiddelbare favoritter fra denne plata ble «Green Eyes». Enda en låt med en hypnotiserende intro, men i motsetning til andre spor så tar denne låta aldri hundre prosent av. Den holder seg mer i undergrunnen, mørket og mystikken. Fuzzen og fingerspillet beruser deg kanskje, men ikke nok til at du ikke kjenner bassen som et balltre mot mellomgulvet.

Videre kommer det noen låter som er fulle av overraskelser. «Knights of C.G.R.» er forkledd som en doomlåt, men viser seg å være like groovy og speeda som gjennomsnittet i *Spidergawd V*. Førsteintrykk av «Avatar» var OK, men da saksofonen kom og snirklet seg rundt gitaren og trommene, ble den oppgradert til OK megapluss.

Avslutningen på festen tar oss litt tilbake til starten. Jeg fornemmer igjen bilder av moshpit og blir overveldet av et hardtslående tempo i «Do I Need a Doctor...?». Spidergawd har vist at de kan overraske, selv med gamle triks, og at de alltid vil løfte selv den kjipeste dag. *Spidergawd V* vil nok være et av mine viktigste soundtracks denne vintersesongen.

TEKST: Sander Engen | FOTO: Patrick Wilson

Weezer - Weezer (Teal Album)

Papparockerne i Weezer har blitt om til memelords, og serverer en blandet kompott av de siste tiårenes pop-hits.

Weezer. Bandet som i løpet av årene har gått gjennom en metamorfose fra å være tidlig ute som emo-favoritt til å bli en gjeng med pappaer som spiller papparock. At Weezer er et band som kan håndtere kulturendringer er dermed klart. Denne gangen gikk de et steg videre. Etter å ha covret «Rosanna» av Toto for å tilfredsstille memelords fra alle kanter av nettet, fant de ut at de skulle lage et helt album av coverlåter.

For å følge opp «Rosanna», gikk de i gang med å lage en musikkvideo sammen med Weird Al Yankovic på Toto sin desidert mest kjente låt, «Africa». Med Weird Al kledd ut som «Buddy Holly»-versjonen av Weezer-frontmannen Rivers Cuomo, serveres en cover som er tro til originalen. Spor to er «Everybody Wants To Rule The World», etter 80-tallsfavoritten Tears for Fears. Noen synther blir byttet ut med støyete gitarmelodier, men Rivers Cuomo gjør sitt beste for å treffe likt på vokalen.

Albumet fortsetter å holde seg i 80-tallet, med «Sweet Dreams» av Eurythmics. Igjen er det små endringer fra originalen, men vi får litt hint her og der fra Weezer sin karakteristiske sound. «Take On Me», også kjent som Norges største eksportvare, følger opp og står fram som et av albumets store høydepunkter. Vokalen når ikke helt høydene til Harket, men har nok krydder til at det er tålbart.

Et nytt høydepunkt kommer med «Paranoid» av Black Sabbath, og selv om det ikke er toppen av kvalitet, er ihvertfall Cuomos Ozzy-emulering overraskende god. «No Scrubs» av TLC står også fram, og igjen er det på grunn av at den inkorporerer en betydelig mengde personlig preg fra Weezer.

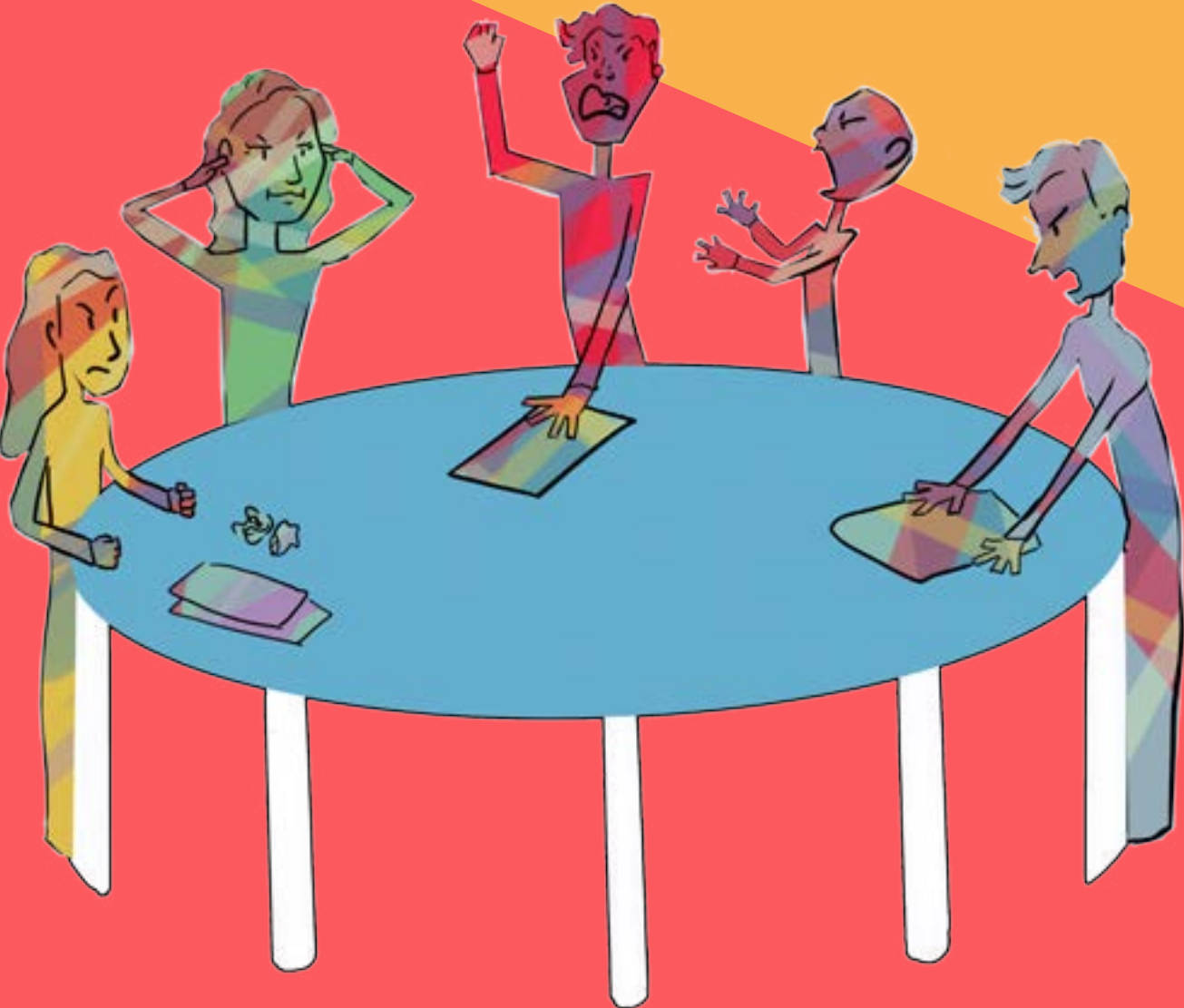
Det rundes av med, dessverre, den dårligste gjengivelsen på plata, «Stand By Me». Det blir litt for mye av det personlige preget, og den grumsete bakgrunnsgitaren klæsjer med låtens såre vokal. Albumet i sin helhet er likevel verdt en gjennomlytt. Om ikke for kvaliteten, så for humorens skyld.

SINT? ELLER BARE VELDIG, VELDIG SKUFFET?

Under Dusken tar imot debattinnlegg!

Innleggene bør begrenses til 1800-3500 tegn, mellomrom inkludert.

Send ditt innlegg til
debattredaktor@studentmediene.no

TIRSDAG 5. FEBRUAR

Åpent Keramikkverksted
18.00 - 21.00, Steinerskolen i Trondheim
Har du glemt morsdag søndag 10. Februar? Eller får du bare ikke nok utløp for dine kunstneriske evner ellers i hverdagen? Du kommer og går når du vil og betaler kun for den tiden du er her og du forplikter deg heller ikke til noe ukentlig oppmøte. Perfekt for studenter, med andre ord!

ONSDAG 6. FEBRUAR

Studentkurs i Pole Dance våren 2019
KL 16.30 - 17.30, Trondheim Pole Studios
Hver onsdag i en periode over ti uker arrangerer Trondheim Pole Studios nybegynnerkurs for studenter. Kurset varer fra 6. februar til 10 april. Det kreves ingen forkunnskaper for å delta. Kurset er tilrettelagt for de som ikke har prøvd poledancing tidligere. Både veteraner og nybegynnere er velkommen til å delta.

TORSDAG 7. TIL LØRDAG 9. FEBRUAR

Byggrevyen 2019: Alle mann til køyene
KL 18(Tor) / 21(Fre) / 16(Lør) - Verkstedhallen
Aarhøstens Kulturelle Teater har gleden av å invitere til årets store begivenhet, nemlig Byggrevyen 2019: Alle mann til køyene. Den første i en lang rekke revyforestillinger rundt om i barteby denne våren blir garantert verdt å besøke!

TORSDAG 7. TIL SØNDAG 17. FEBRUAR

ISFiT 2019
Hele byen.

Annethvert år arrangeres ISFiT - the International Student Festival in Trondheim. Årets tema er migrasjon, og 500 deltakere fra over 100 land kommer til Trondheim for å snakke om utfordringer knyttet til dette. Under festivalen vil det være en rekke tematiske arrangementer, blant annet en samtale mellom Gro Harlem Brundtland, fredsprisvinner Tawakkol Karman og aktivist Kirthi Jayakumar, debatter om klimaets innvirkning på migrasjon, moderne slaveri, og problemer med ekstremisme. Under festivalen har også Studentenes fredspris 20-års jubileum. Årets vinner er Fasiha Hassan, for sitt arbeid for tilgang til høyere utdanning i Sør-Afrika.

Babykurs for studenter med Nina og Stine
KL 22.00, Bodegaen på Samfundet

I samarbeid med Trøndelag Unge Høyre arrangerer Nina og Stine babykurs for studenter. Lurer du på hvordan man lager en baby, hva den kan brukes til eller hvor mange som er for mange? Disse spørsmålene, med flere, vil bli besvart. Er du heldig så får du kanskje pumpa en baby inn i noen, eller en pumpa inn i deg. It takes two to tango, som Erna pleier å si.

SØNDAG 10. FEBRUAR

Byåsen håndball elite – Skrim Kongsberg
KL 18.00 - 20.30, Trondheim Spektrum
Denne helga tar Byåsen elite i mot besøk fra Kongsberg. Dette er en viktig kamp for Skrim som ligger på sisteplass i eliteserien kvinner. Med bare tre seiere i serien så langt, er det kritisk for Skrim å oppnå seier mot jentene fra Byåsen for å unngå nedrykk.

MANDAG 11. FEBRUAR

Akademiet: Falske nyheter + hjerneutvikling
KL 19.00 - 22.00, Elvegata 17
I en travel hverdag er det vanskelig å rekke alt man har lyst til, men her får man altså med seg to i en smekk! I foredraget «Falske nyheter, trollfabrikker og den tapte sannheten» forteller professor emerita Soilikki Vettenranta om fenomenet «trollfabrikker», og hvordan spredning av falske og misvisende nyheter brukes i moderne krigføring. Lars Morten Rimol kommer også for å snakke om konsekvensene for tidlig fødsel kan få for hjernens utvikling. Arrangørene i Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab utdyper på sine sider at «foredraget vil fokusere på den longitudinale utvikling og tilstedeværelse av patologiske hjernefunn, med spesielt fokus på morfologiske forhold ved hjernebarken (cortex cerebri), samt sammenhenger mellom hjernestruktur og funksjon».

TIRSDAG 12. FEBRUAR

Trøndersk Vinterkarusell
KL 18.00, Ranheimshallen

Det nærmer seg slutten for den trønderske vinterkarusellen. Det femte og nest siste løpet i vinterkarusellen sparkes i gang. Det er til sammen seks løp i vinterkarusellen, med et løp i måneden fra september 2018 til mars 2019. I likhet med det fjerde løpet skal deltakerne også denne gangen løpe 3000 meter i puljer i Ranheimshallen. Vinterkarusellen er åpen for alle, med deltakerklasser fra ti år og eldre.

ONSDAG 13. FEBRUAR

Myndighetenes behandling av «tysker-jentene» etter krigen
18.00 - 19.00 Statsarkivet i Trondheim
Først i 2018 kom den norske stat med en unnskyldning for behandlingen mot «tyskerjentene» - kvinner som hadde hatt forhold til tyske soldater under krigen. Onsdag kan du ta turen til Statsarkivet i Trondheim for å høre mer, når førstearkivar i Arkivverket Kåre Olsen holder foredrag om denne gruppen og det de ble utsatt for etter krigens slutt. Arrangementet er gratis.

FREDAG 15. FEBRUAR

Simen Tveitereid: Har arbeidet stjålet livet?
KL 19.00 - 21.00, Trondheim Folkebibliotek

Har arbeid tatt over livene våre? Mens ubesvarte øvinger hoper seg opp og leveringsfristen for semesteroppgaven rykker nærmere kan du ta turen innom Folkebiblioteket hvor Simen Tveitereid stiller spørsmålene: Hva er selvrealisering? Hva er det viktigste i et menneskes liv? Dette foredraget inngår i serien «Hva er et menneske?», som fortsetter utover våren.

Karaoke Night
KL 18.00 - 00.00, La'mon Scene

Sitter du med en indre Freddie Mercury? Kan du hele soundtracket til High School Musical utenat? Ta med deg en venn, moren din eller en tinderdate på karaokekveld for en deilig og klein start på helgen.

SØNDAG 17. FEBRUAR

Byåsen håndball elite – Gjerpen
KL 18.00 - 20.30, Trondheim Spektrum
Med bare tre seiere og hele åtte tap har Gjerpen HK Skien alt å tape og alt å oppnå. De ligger bare en plass unna nedrykksplass og kommer nå til Byåsen for å spille mot byens beste håndballag. I likhet med Skrim er dette en viktig og kritisk kamp for Gjerpen.

TIRSDAG 19. FEBRUAR

Cyberforsvaret – trussel og innretning
KL 18.00 - 19.30, Erkebispegården
Rustkammeret

Om du gikk skjelveen fra mandagens foredrag om truslene fra «trollfabrikker» på nett, kan dette foredraget med Cyberforsvarets sjef Generalmajor Inge Kampenes være måten å roe nervene på. Eller ikke. Her skal Cyberforsvarets evne til å forsvare oss på nett diskuteres: Hvor godt rustet er vi til å håndtere trusler og sikkerhet i cyberdomenet? Hva er utviklingstrekkene og hvordan kan vi best forberede oss på den nye situasjonen?

ONSDAG 20. FEBRUAR TIL SØNDAG 24. FEBRUAR

Studentlekene 2019
Norges største studentidrettsfestival er tilbake! Fra 20. til 24. februar er det duket for den 15. utgaven av Studentlekene. Arrangementet som markerer 20-årsjubileet for lekene hvor det i år skal konkurreres i hele 19 idretter. Tusenvis av studenter fra hele Norge kommer for å kjempe om å bli «norsk studentmester» og om sjansen til å få delta i student-EM. Det skal være konkurranser som håndball, akvatlon, innendørsorientering og mye mer, for ikke å snakke om den beryktede SL-trippelen.

LØRDAG 23. FEBRUAR TIL SØNDAG 24. FEBRUAR

Nidaros Hockey – Furuset
Lørdag KL 16.00 - 18.30, Leangen Ishall
Søndag KL 15.00 - 17.30, Leangen Ishall
Årets ishockeysesong er i gang igjen. Nidaros Hockey er et av Trøndelags beste ishockeylag, og tar nå imot besøk fra Oslo. Etter en god blanding med seiere og tap i 1. divisjon skal de denne helga spille mot Furuset. Motstanderne til Nidaros som fikk en rekke seriegull på 80-tallet kommer nå på besøk for å prøve å heve seg enda høyere på tabellen på veien mot seriegull.

MANDAG 25. FEBRUAR

Peder Kjøs om fenomenet Jordan Peterson
KL 19.00 - 21.00, Trondheim Folkebibliotek
På kort tid har den canadiske Harvard-professoren Jordan Peterson blitt både verdens mest kjente intellektuelle og verdens mest omtalte psykolog, ifølge The New York Times. Peder Kjøs er spesialist på voksenpsykiatri og har blant annet figurert i NRK-programmet «Jeg mot Meg». Hva er det som gjør Jordan Peterson så universalt elsket og hatet av sine kollegaer og kritikere? Peder Kjøs dykker ut i fenomenet Jordan Peterson, og vil forhåpentligvis kunne gi oss alle klarere meninger etter denne kveldens seanse.

TIRSDAG 26. FEBRUAR

Ny dusk i stativene!

KVISSMESTERE: Benedikt Erikstad Javorovic, Anna Juell Johnsen og Sigrid Solheim.

Spørsmål og kommentarer kan sendes til kviss@studentmediene.no

SVAR:

KVISS

1) Olang Vervik Bollestad 2) Anne Boleyn 3) Skjåk 4) Venezuela 5)Black Panther 6) Flodsvin (også kjent som kapybara) 7) Kavalkade 8) Barokkfest og SPOR 9) Hestehov 10) 520-565 nanometer 11) 35 dager 12) Carlo Rovelli 13) Liberia 14) Hair 15) Alexander 16) Orientering 17) 22-31 18) India 19) Ibelin 20) Antero Benedicto da Silva

1. Hva heter Norges nye landbruks- og matminister?

2. Hva var navnet på Henrik VIII sin andre kone?

3. Hvor er Norges tørreste sted?

4. I hvilket land erklarte Juan Guaido seg nylig til president?

5. Hva er navnet på den første superhelt-filmen noensinne nominert til Oscar for beste film?

6. Hva er navnet på verdens største gnager?

7. Hvilket ord brukes om en serie med ting og betyr egentlig «festlig rytteropptog»?

8. Hva heter de to festivalene dedisert til tidlig musikk og oversatt litteratur som nylig gikk av stabelen i Trondheim?

9. Hvilken plante har det latinske navnet tussilago farfara, og er også kjent under navnet leirfivel?

10. På hvilken bølgelengde finner du grønt lys?

11. I hvor mange dager hadde det amerikanske statsapparatet vært stengt da det åpnet igjen 25. januar?

12. Hva heter forfatteren av boka Syv korte leksjoner i fysikk?

13. I hvilket land er Monrovia hovedstad?

14. I hvilken kjent musikal finner man sangene «Sodomy» og «Easy to Be Heard»?

15. Åtte paver, tre russiske tsarer, en norsk svømmer og USAs første finansminister deler dette navnet. Hvilket?

16. Verdensmesterskapet i hvilken sport arrangeres i Østfold 13.-18. august 2019?

17. Hva ble stillingen da Norge tapte mot Danmark i VM i håndball for menn?

18. I en undersøkelse gjennomført av Thomson Reuters, hva ble kåret til det verste landet i verden for kvinner?

19. Hva var navnet på spillkarakteren til Mats Steen, kjent fra NRKs mest leste nettsak?

20. Hva het den første vinneren av Studentenes fredspris?

POENGRANGERING: HVILKEN FOLKEDRAKT ER DU?

ILLUSTRASJON: Benedikte Ytterli

0-3 poeng: Bunad

Den eneste måten en slik skjødesløs bedømmelse av kulturell herkomst kan være innafor er hvis man putter den norske tingen nederst, sånn at alle skjønner at vi ikke er rasister.

8-12 poeng: Skinnvæst og mokkasina

Trøndelags semi-offisielle folkedrakt. Med denne middelmådige klesstilen kan man godt lure på hvorfor trøndere er patriotiske på nivå med Tyskland ca. 1939.

17-19 poeng: Samisk kofte

Det er klart at etter all uretten samene har gjennomgått fra den norske staten kan vi ikke si noe annet enn positive ting om denne drakta. Veldig, veldig fin.

4-7 poeng: Lederhosen.

En kunne sagt at denne folkedrakta har blitt ødelagt av endeløse Oktoberfester og det gudsforlatte tempelet dedikert til mammon og ekkelt kvinnesyn, Heidis Bier Bar. Dog, dette var alltid en stygg drakt.

13-16 poeng: Kimono

Dette er et flott, tradisjonelt japansk klesplagg. Selvsagt finnes den da også i en billig versjon fra Hennes og Mauritz, som ser ut som en tynn badekåpe. Et flott eksempel på kapitalismens stadige kulturelle appropriasjon.

20 poeng: Adidas-tracksuit

Kan accessorizes med sixpence og vodkaflaske. Autentisk østeuropeisk.

州秘徒保素顛

Trondheims kåteste presse

REGISTRERER

...at FK + Fittemediene = sant
...at fortsatt ingen som skjønner hva black box er
...at Samfundet får en ny gjeng
...at det er folka som bærer stoler frem og tilbake i black boxen
...at black-boys gjeng
...at baksia er freda
...at men baksida til grafisksjef er ikke freda
...at nå skal det pegges
...at peg me, daddy
...at student, reproduser deg!
...at klarer du å konte én eksamen, klarer du to
...at kalde ISFITter
...at «Fyre Festival er det vi satser på», direkte sitat ISFIT-visepresident
...at regnes samer som utenlandske studenter på ISFIT?
...at same det
...at Fitteblekka intervjuer dem læll
...at det er jo så eksotisk med samer!
...at har vi kvæn i Trondheim?
...at same det også
...at la meg minne dere om exphil
...at hvor er klubba?
...at politisk nachspiel-gate
...at sprit prioriteres over 19-åringer
...at hvor ER klubba?
...at PST vet sikkert
...at hentai-ler Stewart
...at frokostblanding er en suppe hvis du har i melken først
...at frokostblanding er en salat hvis du har melken sist

Jenny dater Trondhjem!

Episode 1: Tyler

Med en redaktør i sin beste alder med kraftig kjærestemangel og en libido på nivå med en gatetispe fra Barcelonas bakgater så vi oss nødt til å gjøre inngrep. Vi tok ansvar og satte henne opp på blinddates med flere av Trondheims ungarer i samme samfundsstatut. For å være skamløst dagsaktuelle falt denne månedens valg av hingst på selveste fitta over alle isfitter, Tyler Stewart. Vi rigget oss til med skjult mikrofon, tullebart og solbriller, og satte oss et stykke unna på kafeen for å observere kjølvannet.

Jenny, som det streberske skolelyset av en bondetamp fra indre Inderøya hun

er, møter selvfølgelig opp først. Fem minutter etter avtalt tid møter endelig Tyler opp, men setter seg ikke ned før han har lirt av seg den ene etter den andre stereotypiske australske frasen til samtlige i lokalet. Man kan merke at dette er to garvede networkere, fordi samtalen er raskt i gang med detaljerte powerpoint-presentasjoner av stillingen sin, mens man casually dropper juicy detaljer fra CV-en.

Tyler er en gammel traver, og tydelig mer erfaren på sjekke-fronten enn den Lolita-aktige Jenny, som vokste opp på landet hvor nærmeste single mann bodde to kilometer unna, og forøvrig var onkelen hennes. I Tylers øyne kan man se rovdyrinstinktet kicke inn,

fordi nå er jakten i gang. Outbacken har noen farlige dyr, men selv ikke dingoen eller herdede krigsveteraner fra Emukrigen kan måle seg med denne australske hingsten.

Det tar en uheldig vri når Tyler i sin intense gesikulering mens han snakker om sverdsamlingen, dunker borti bordet. Kaffeskeia velter ned på gulvet, og musa på andre siden av bordet skvetter, går i sjokk, og begynner å grine. Dette gikk ikke så bra som vi hadde håpet. Jenny må dra hjem og drukne sorgene sine på RichMeetBeautiful, mens Tyler finner omfavnelse i bodypillow-samlingen sin. Han fikk dessverre ikke denne dama til å åpne hjemmet for en utlending i kveld.

ISFiT går av stabelen torsdag 7.

ISFyRE lager teltlandsby langs Nidelva

Februar, og forventer gjester fra hele verden. Ledelsen i ISFiT har den siste tiden jobbet på spreng for å få tak over hodet til sine internasjonale festivalgjære.

– Det har vært krevende, men vi har funnet mange snille mennesker i Trondheim som vil dele hjemmet sitt med flyktnei- nei, gjestene våre, forteller ISFiT-diktator Tyler Stewart på sjarmerende, men dog gebrokkent norsk. Han forblir positiv til at problemet løser seg, på en eller annen måte.

Likevel er saken slik at festivalen fremdeles manger husrom til omtrent 300 stykker. En påbegynt kampanje inspirert av det sykt lolle sitatet «klarer du én, klarer du to» er underveis, men med et så trangt tidsskjema er det ikke sikkert at festivalen får det ut i tide.

– Vi ser på alternative løsninger for å ordne huskrisa, i tilfelle memeskillsa til markedsførerne våre ikke er så on point som vi tror, sier visepresident Ane Vorhaug til Spitposten. Hun er

ikke like sikker som Stewart på at dette går fint, og kan fortelle at festivalen har gjort en avtale med luksusfestivalen Fyre Festival. ISFiT ser på Fyre som et godt eksempel på ambisiøsitet, og liker særlig hvordan festivalen valgte å løse sin egen inkvarteringskrise i 2017.

– Vi har fått kjøpt luksuriøse telt, med god plass til to personer, som vi tenker å sette opp langs Nidelva. På denne måten får de besøkende Trondheims beste utsikt, kort vei til Samfundet og ISFiTs mange, kule arrangementer, men ikke minst får de en smakebit på hva den norske vinteren kan tilby, sier Vorhaug i en heidundrandes fart.

– Fyre Festival er det vi sikter på, legger hun til entusiastisk.

Hun ønsker ikke å oppgi hvor mye teltene kostet, men innrømmer at det

tok en del av budsjettet til festivalen. Spitposten kan bekrefte at minst to artister allerede er fjernet fra festivalprogrammet.

På spørsmål om hvordan de tenker å sette opp sanitærløsninger for teltbeboerne, trekker Stewart på skuldrene.

– De fleste kommer jo fra land der de ikke har do, så vi tror ikke de kommer til å savne noe. Hvis ikke så merker man sikkert ikke noe forskjell på køen til toalettene utenfor Daglighallen uansett.

Kom for Kjartan, fikk Per Áki

Studentersamfundet er nå under etterforskning på grunn av brudd av markedsføringsloven paragraf syv. Paragrafen omtaler villedende handlinger, noe Samfundet er anklaget for av et titalls studenter, etter at det ble kjent at utestedet solgte billetter til hyllestartisten Per Áki Sigurdsson Kviknes show lørdag den 2. februar under falskt navn. Publikum ble nemlig villedet til å tro at det var Kjartan

Lauritzen selv som stod på scenen i Storsalen lørdag kveld.

En av de som saksøker er Christian Høkaas. Han er selv tidligere medlem av studentorganisasjonen, og synes det er trist at de må gå så hardt til verks. Likevel mener han det er det rette å gjøre.

– Jeg betalte ikke for å se en fyr som heter Per hoppe rundt og synge vås i en time, sier en tydelig opprørt Høkaas.

Spitpostredaksjonen har ikke fått en uttalelse fra verken Kjartan Lauritzen eller Per Áki Sigurdsson Kvikne, og antar at det er fordi de begge er sterkt berørt av hendelsen.

Samfundetleder Eirik Sande hadde en avtale hos barbereren da Spitredaksjonen ringte, og vi ville ikke forstyrre den sårt trengte skjeeggklippen.

6 av 10

lektorstudenter
er med. Er du?

Send PS til 02014 for å bli medlem
Det er **gratis** og bare fordeler.

Les mer på pedagogstudentene.no